

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 koron.
Egy hára 2 koron.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 koron.
Egy hára 2 k. 40 f.

HÍRDETÉS:
6-hatásos petty sor egyszer 20 sz.
minden követhető 15 sz.

Napló ára 40 szék.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, március 13.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreltek: Elmélkedés egy pályadíjról.
A képviselőház ülése.
Apponyi a Reichsrathban.
A légszuszogó közgyűlése.
Gyilkossággal vádolt pap.
Betrány előtt.
Az aradi kereskedők köre pályadíjának nyertese.
Eusan Sirianus sajtópöze.
Játékok szerkesztői!
Megrágalmazott jegyző.
A tisztviselők fizetésrendezése.
Eludvarolt betétkönyv.
Udvari ebéd.
Öngyilkos honvéd őrmester.
Megbírságot színházgató.
Március tizenötödike.
Szerelemből gyilkolt.
Tárcs: Mese a fehér szobáról. Irta: V. Sipo I.
Regény-Csarnok: Erősteugár. Irta: Doyle A. Conan.

Elmélkedés egy pályadíjról.

Arad, március 12

A hazafiság két dátuma közé esik a sorsa annak a pályázatnak, a melynek dolgában ma este bontottak jelígyes levélköt. Az egyik dátum, szeptember 19-ike, Kossuth Lajos születésének századik évfordulója. Ennek az évfordulónak emlékére az *Aradi Kereskedők Köre* pályadíjat tűzött ki annak a kérdésnek megoldására: mi módon lehetne a hazai kereskedelmet teljesen magyarrá tenni; magyarrá nyelvben, érzéseiben, tetteiben. A másik dátum: március 15-ike előtt három nappal döntötték el, hogy az érdekes problémán

fölbuzdulók közül ki járt legközelebb az igazsághoz, ki találta el a legjobban célravezető eszmét.

Ehhez a két dátumhoz méltó a kereskedők köre irodalmi pályázatának ténye. Kétségen felül való, hogy ennek a pályázatnak nem az volt a célja, hogy egy alapos és jól megírt társadalmi vagy közgazdasági tanulmányt kétszáz koronával jutalmazzon. Így igen csekély körre szorítkoznék annak jelentősége. Hanem az volt a cél: az eszmék által, a melyeket a pályaművek szerzői fölvetnek, a közvélemény foglalkozzék a kereskedelem magyarosításának problémájával és hogy e pályázat alapja legyen oly akciónak, a mely megvalósítja a magyarosodásra vezető ideákat, s így üdvös szolgálatot tesz az egész ország kereskedelmének. Tulbecsülnénk az emberek föllobbanásának erejét, ha azt hinnék: e pályázatot nyomom követi a mozgalom, a melytől, ha részben is, a cél teljesülése várható. De az bizonyos: e pályázat egy időre felszinen fogja tartani a médeket, a melyek kereskedelmünket a még mindig gazdagon burjánzó idegenszerűségtől megtisztogathatják, s az eszmék közül egyik vagy másik megtalálja az érvényesülés útját.

Ez teszi érdemessé, sőt a kereskedelem érdekköreinek köteletségévé, hogy a pályázat erkölcsi tartalmával, az abban fölvetett tervekkel foglalkozzanak. El kell ismernünk, hogy e pályázat bő aratása volt az ily ideálnak. Ha egyik-másik nem is egészen új, de tárt ajtókat még se nyitogat. Ha eddig is volt szó róla, a

régi és új módok csoportosítása bizonyára csak hasznára vált az ügynek, a melyet e pályázattal akart az Aradi Kereskedők Köre egy lépéssel előbbre vinni.

A pályaművek közül több, sőt majdnem mindegyik, egy lépést a törvényhozástól vár a kereskedelmi magyarosítás érdekében. Törlését annak a szégyenparagrafusnak, hogy Magyarországon az üzleti könyvek „bármely élő nyelven” vezethetők. Igenis: a törvény, a mely bizonyító erőt ad az üzleti könyvnek, megkövetelheti, hogy azt az állam nyelvén vezessék. Helyén való az a kívánság is, hogy a bíróságok cégjegyzékeiben csak magyar nyelvű bejegyzés foglalhasson helyet. A váltó-eljárásban is a törvény intézkedése tehet nagy szolgálatot az üzleti élet magyarosításának. Ugyanaz az érdek, a mely az államot arra indította, hogy a magyar helységneveket tegye kötelezővé, megköveteli ezeknek az intézkedéseknek életbeléptetését.

De nagy az igazsága a pályaművek egyike-másikának abban, hogy a törvényhozásnál, a kormányznál sokkal többet tehet a magyarosítás érdekében maga a kereskedő-társadalom és annak testületei. A magyar levelezést kell, hogy ne csak maga a kereskedő használja, hanem megkövetelje attól, akinek a vele való üzleti összeköttetés hasznot hoz. A kereskedelmi szakiskolák szaporítása, a szakoktatás fejlesztése szintén erős eszköze a magyarosításnak. A kereskedő testületek pedig igyekezzenek tagjaik között a hazafias érzést fejleszteni, a mire nézve a legszebb

Mese a fehér szobáról.

Irta: V. Sipo I.

Mindennapos immár a siralom, hogy rideg nagy városaink kórhalmaza, sürgölődő, nyüzsgő tömege között elpusztul az eszményiségek finom bája. A mesék tünderei elhagytak, az Olimp istenei és istennői divatjukat multák, a csodákban senki sem hisz már, szürke, józan, kiábrándult és felettébb bölcs lett az ember. Kétségre is kellene esni már igazán az „örök szép” barátainak, ha joltóvó hatalmak nem tartottak volna fenn mégis egy kicsiny helyet, kiszakítván e nagy világ sivárságából, hol uralkodhat és terem a csapongó képzelet, életet adhat csodás teremtvényeinek, melyeknek is semmi köze az unalmas földi józansághoz, ki nem gunyolják legmerészebb alkotásait sem, megértik zabolátlan szeszélyeit, rajongva bámulják minden megnyilvánulását, s együgyű hittel hiszik, hogy a világ, mit ő terem, a tündérek és isteneknek földre szállt virága.

Te vagy az, te, oh mesemondó szellem, ki nek nevet elfeledtek adni az Olimpon, de a ki jelen vagy mi közöttünk gyakran, ki leszálta a szegény, unalmas, gyárilag berendezett világba, hogy új eszmékkel, ihlettel és költészetel megtermékenyítsd a szövésték osztóvátját, az asztalosnak gyaluját s az esztergály-padot és selyemben, bársonyban, porcellánban mutassál

csodát, lenge csipkékbe szőjjél tündérálmot, építs meg mesebeli királykisasszony nyoszolyáját illatos fából, fényes sárgarézből, béleld virágszírommal, takard be sejtelmes könnyű ködfátyollal, te meg tudod azt tenni, csak te egyedül!

Im, általa és benned keresé az ifjú királyfi is, kiről mesém szólana, rajongó álmainak földre szállt virágát; a szív forrongó vágyainak tápját, az életnek szépségét, báját, eszményi tökélyét, benned és általa kereste édes sóvárgások, kinok fakasztóját, sebek gyógyítóját — a nőt...

Kereste a fényes báltermekben s a szalónok enyhe légkörében egyaránt, könnyű fehér táncruhába vagy színes selyembluzba öltözött, 5 órai teán vagy bál éjen... Vajha mikor jön elébe?

Történt pedig egyszer, hogy házibálba hívták meg a királyfit, egy ismert fővárosi bálozó szépség otthonába. A legközelebbi nagy nyilvános táncvigalom alkalmából sűrűn feketélt neve a kisasszony táncrendjén és miután, tagadhatatlan, jól állt rajta a frakk, s névjegyén hatásosan tudta csoportosítani az „y”-okat, „ck”-hat s megkettőztetni a magán és mássalhangzókat, 20, 30-ad sóvárgó királyfi magával ő is szívesen látta a lányos háznál.

A báléj percei is órái szálltak, szálltak to-

va, eleintén nyomtalan, mint már annyi éjjel. A királyfi táncolt és udvarolt rendes szokás szerint, de szívében ezuttal sem érzett szokatlanabb fordulót, mélyebbreható változást, mindössze a feje fájdult meg, az idegein tapasztalt valami lankadságot, de ez a hatás aligha vezethető a szép szemekre vissza, inkább ráragadt a mellette ácsorgó „kitáncolt” alakokra, kik is, mint a mezők lomha szárnyu varjúi, ha röpdősnek is olykor, csak azért, hogy a szemet, az éltető magot kicsipjék a földből szegények. De szabályszerűn tapadt rá az unott, betelt lankadság, vagy már saját lelke termelé, ránehedett az lassan-lassan mind nagyobb erővel, tétolyogva járt a tömegben, helyét sem találva, bántotta a zaj, a fény, a forróság, szökni, menni szeretett volna már, de a hűvös hideg éjjel légáramlása, a robogó kocsik zaja már gondolatban is megborongatá, megháborítá enyhülésre vágyó lelkét.

Bolyongva végigcsont a tánc terem pálmái között s a férfi-szoba szivarfüstös kődében valami csöndes zugra ha akadna, ahol, ha pár percre is, nyugtot szerezhetne. Ment, mert csöndesen végig a kitárt szobák során, zárt ajtó sehol meg nem állta, lágy függönyök ivezték csak a szobák átvezető nyílását, mintha ölelésre hívó bársonykarok lettek volna mind, hívásra kitérve. Es ő ment, vonatva, csalva csak tovább. Ment, miglen egyszerre megállt egy kicsiny szoba küszöbén, lebüvöltén, álomlátón

példát maga az aradi kereskedők köre adta a szóban forgó pályázat kiírásával.

Erdekes módon találkoznak egyes pályamunkák abban, hogy a kereskedelmünkben uralkodó idegenszerűség, főképp a germanizmus sokban az Ausztriától való gazdasági függésünknek tulajdonítható. A magyarosodásnak hatalmas eszköze volna az iparos- és kereskedő-osztály erős kivánságának teljesedése: az önálló vámterület. A gazdasági előnyök mellett, a melyeket a vámsorompók föllállításától joggal várnak, ez is erős ok arra, hogy maga a kereskedő-társadalom újra határozott energiával foglaljon állást az önálló vám mellett. Ha az osztrák gyárosoknak és nagykereskedőknek nem adunk akkora teret Magyarországon, megannyi terjesztőjét szorítjuk ki kereskedelmünkéből a német nyelv terjesztőinek.

A jelíges levélke fölbontása, a ma esti aktus ne jelentse végét, befejezését annak az akciónak, a melyet az aradi kereskedők köre szerényen, de eléggé nem méltányolható lelkesedéssel megindított. Ellenkezőleg. Kövesse azt a soha ki nem fáradó munka. A kereskedők köre és vele együtt az ország hasonló testületei adoptálják a pályadíjazott üdvös eszméket, s küzdenek azoknak beteljesedése érdekében. Bizony a kereskedelemnek mai nehézküzdemeiben szinte nehéz is elvárni, hogy ily ideális célokért dolgozzanak. De a kereskedők bizonyosságát adták annak, hogy ezért dolgozni akarnak. Nemcsak kenyérrrel él az ember. A ki tudja, hogy nemes, szép dolgot cselekedett, annak annyival jobban izlik a vorejtékkel megszerzett kenyér.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 12.

Vázsonyi Vilmos volt mára feliratkozva és erre a hírre ismét zsufolásig megtelt a karzat. Ugy annyira megtelt, hogy minden karzat emberordónak tűnt fel. Vázsonyi ki is tett magáért, és a terézvárosi demokraták és a függetlenségi párt szája ize szerint beszélt. A karzat tehát teljes gyönyörűséggel hallgatta.

A szünet előtt hirtelen és váratlanul nagy

Mert állomba illő csodakép is vala az, mely elébe tárult.

Egy csupa fehérségtől ragyogó, puha lány-szoba derengett elé a holdszerű enyhe világításban. Mintha nem is idegen fény égne itten, de minden tárgy maga világítana hó-tiszta örlényében. A karsu, magas lilimbokréta virágtartók, a pókszötte függönyök, ölüket kínáló selyempárnás székek, piciny, asztalkák fehér plüss burkaikkal. És ott ott a széles kereveten egy fehérruhás alak... Virágos fejcskéje szinte belesimul a selyem párna himzett lilimainak kelyhébe, mint hogyha szeretne visszazánni ismét oda ahonnan jött, nagy, csodás virágok hó-tiszta bimbájába. A gyöngé, halványzöld kárpitu falnak mezején elszórva, ott is lenge, nagy lilimó alakok fehérlettek s az asztalkák és apró állványok formáiban is e karsu, szűzies jelleg érvényesült. Egy fehér lány fehér szobája volt ez, gyöngéd, misztikus varázsszal megejtő, hol minden legkisebb tárgy egy ábrándos lány-lélek tündéralmaiból nyert ihletet. Ki életre keltő szelleme mind e varázssos csodáknak, kisugárzó fény gyöngéd báj és igézetes erő, óh, hogyne borulna le előtte a királyfi, édes tündérlány!

Ily eszmék és érzések lepték meg a királyfit, a jó fiút, ott a fehér, lilimó szobában küszöbén, sóvárgó szive végre ihletet kapott. Kivált a lány előtte a többieknek tömegéből, jóllehet, egy negyedórával előbb csak

kavarodás támadt a miért az elnök Báth Endrét utólag rendreutasította. Az ellenzék tombolva állott fel és tiltakozott, mire az elnök az ülést felfüggesztette.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Tallián Béla alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Cseh Ervin, és Széchenyi Gyula gróf miniszterek.

Elnök fél 11 órakor nyitotta meg az ülést és bemutatta a kérvényeket.

Belicska Béni előadó: Nemess Zsigmond, Györfly Gyula és Eszterházy János gróf mandátumait igazoltaknak jelenti be.

(Az újoncjavaslatok.)

Vázsonyi Vilmos: A vita során a legsűrűbben emlegettek a rekompenciákat, a mi a rendes országgyűlésre emlékeztet, mert akkor kértek minden bécsi követelésért rekompenciákat. A dikasztériális kormányok ma pedig a nemzettel szemben állottak és mindig Bécs utasításait követték és a rendi országgyűlések jogosan kértek rekompenciákat a követelésekért. Hogy ma is rekompenciákat kell kérni, ez azt bizonyítja, hogy a helyzet ma sem változott meg, mert rendszerünk a papíron megváltozott ugyan, de lényegében semmi sem változott. A kormány ma is dikasztériális, mert felsőbb parancsra hoz ide követeléseket...

Endrey: Fekete pecsétet leveleket kap.

Vázsonyi: És nekünk ma is csak belső autonómia van, mint Horvátországnak, de dolgainkat Bécsből intézik. Akkor a rendi országgyűlésen a kormányzat aulikus volt, és az országgyűlés képviselte a nemzetet, ma pedig a többség aulikus és a kisebbség képviseli a nemzetet. Azt írta Andrássy Gyula egy cikkében, hogy az obstrukciónak nincs jogosultsága. A magyar obstrukció nem obstrukció, miként az irlandi, vagy az osztrák, hanem nemzeti ellenállás volt mindenkor. Nemzeti ellenállás volt Tisza alatt és Bánffy alatt és az most is. Ezért sem a nemzeti párt, sem Andrássy nem neheztelhet, mert a multkori obstrukción részt vett a nemzeti párt is, támogatták a disszidensek is, sőt a miniszterelnök sem haragudhatik, mert a régi szabadelvűek törvényesnek ismerték el akkor, a mikor megalkudtak vele és paktumot kötöttek és a miniszterelnök Venusként az obstrukció habjaiból kelt ki.

(Obstrukció és terrorizmus.)

Vázsonyi: Hogy mikor van ok az obstrukciónak, azt bizza a többség az obstrukciónak, mert ha a többséget kérdeznék meg, akkor sohase volna obstrukció. (Derűtség) Az obstrukció nem egyéb, mint korrektívuma a parlamenti abszolutizmusnak.

Fejérváry miniszter: Terrorizmus!

Vázsonyi: Nem terrorizmus!

Kubik: Majd holnap mutatjuk meg, mi a terrorizmus.

Vázsonyi: Az ellenzékkel van ma is a nemzet, a teherviselő, dolgozó nemzet, bizonyítják a kérvények, a népgyűlések. De hiszen maga a miniszterelnök is boldog volna, ha a javaslatokat visszavonhatná. Ez is bizonyítja, hogy csak bécsi utasításra terjesztették azt ide. Katonai érvekkel állottak elő a jobboldali szónokok. De ezeket csak előrántották, mintha a nemzetnek nem volna más fontos dolga, mint mindig a hadsereget táplálni. Meg kell már mutatni, hogy a hadsereg nem a legfontosabb tényező, hanem a földművelés, kereskedelem és kultúra terén fontosabb teendőink vannak, mint a tábornokok kivánságait teljesíteni. A nagy hatalmi állást is előhozták. A birodalmi politikát akarják érvényesíteni és az elvesztett ékkövekért: Velencéért és Lombardiáért akarják Boszniát és Hercegovinát megtartani, pedig ezek nem ékkövek, hanem járdakövek. A mikor Macedóniát és a Balkán államokat emlegetik, észébe jutnak azok a jótékony hölgyek, a kik s lyemben szaladgálnak az idegen jótékony nevében, ők maguk pedig hatveletlen gyereket hagynak otthon éhesen és piszkosan. (Derűtség.) Ne menjünk mi a Balkánra, a míg itthon neveletlen gyermekeink vannak és ha függetlenség kell, vivjük vissza a mi függetlenségünket. (Tetszes baról.)

(Dualizmus, nemzeti párt.)

Vázsonyi ezután a dualizmust támadja, a mely nem biztosítja a két állam rokonérzetét, sőt gyűlölséggé változtatta át. Holott régebben a két nép együtt érzett és rokonszenvezett. Kossuthot diadallal fogadták, de a dualizmus óta marakodik a két nép, mint az örökséget veszekedő testvérek. Most is ez a katonai javaslat nem kell Ausztriának se, de elfogadta azért, hogy Magyarország mérgeződjék. Nálunk is a mérgeződésként nem szavazzák meg ezt a javaslatot. A régi szabadelvűpárt megszavazza, hogy a nemzeti párt mérgeződjék, a nemzeti párt megszavazza, hogy a régi szabadelvűek mérgeződjének, a miért a pártból ki nem mennek (Derűtség.) és így általános mérgeződésként akarják a nyakunkba akasztani.

A Tisza-fúzió és a nemzeti párti fúzió között különbség van. A léghajós mindig homokzacskókat visz fel a léghajójában, hogy legyen mit ledobálnia, így tesznek ami államférfiaink is. Tisza Kálmán azonban egész csomó elvet, több zacskót vitt magával a kormányra és szórta szét azokat, a volt nemzeti-pártnak azonban alig voltak elvei, azok elfértek egy dohányszacskóba. (Derűtség) és így könnyebb volt szétszórnia azokat.

A mai szabadelvűpárt olyan, mint egy szép és ostoba asszonynak egy csunya, de eszes férfival való házasságából született gyer-

olyan vala még szívében, mint akármelyik csinos leány.

Egy negyedórával előbb! Oh, de hiszen akkor még csak Margit, vagy Sári kisasszony volt ott a mama oldalán fogadva vendégeiket, de most... most tündéri Irisz a lilimók urnője!

És rövid idő múlása után, a királyfi meg is kérte Irisz kisasszony kezét, és miután nem csak királyfi de igen szép fizetésű magánhivatalnok is volt és vagyonos szülők gyermeke, nem is kapott kosarat. Irisz kisasszony szülői teljes készséggel adták a frigyhez beleegyezésüket és áldásukat és maga a kisasszony is boldog volt és megelégedett, midőn megtudta titkon a mamától, hogy a fényes kelengyére papa az utolsó pénzt költi s így megtalálni szívének társát éppen — időszerű.

A boldog királyfi pedig készitette az ő fészket, lilimófehér kis menyasszonyának a gyöngéd meglepetésképpen szövetkezők a kárpitossal a diszítóval, az asztalossal, hogy másolnák le az új otthon számára ama kicsiny szobát, hol szíve megérezte a szerelemnek vonzódo bűbáját. És olyan lett apróra minden, minden a feleség szobácskájában, valamint a lány elhagyott kalitkájában vala, a virágmintás falaktól kezdve, a legkisebb átványkáig, párnáig és képkeretig. Irisz nagysám egy darabot kapott vissz lányágából itt és ez bizonynyal magasztos és gyöngéd érzelmeket keltett benne, me-

lyek is lágyan elringatták, valameddig e szobácskában tartózkodott.

Semmi megéneklésre méltóbb dolog azonban nem történt jó ideig ifjú párocskánk életében, ám zavartalan, drült hónapok után kényesítő körülmények elszakították egymástól a férjet és feleséget pár hétre. Nagyon a szívére vették ezt az ideiglenes válást mindketten. Irisz asszony, — képzelhető — könnyes szemekkel bucsuzott férjecskéjétől, a keleti pályaudvar perronján és mert a fájdalma éles volt és sebző és égető, helyét, nyugtát sem találta többé otthon a nyugodt kis fehér szobában. És szívének ő nehéz bánatában elment a kárpitshoz, diszítóhoz és asztalozhoz és ott több megrendeléseket tett...

Hazaérkezvén pedig egy napon a férj az ő dolgaiból, még előbb, mintsem Irisz asszony tulajdonképpen várta volna, nem találta meg, többé otthonában a fehér szobát és nem találta otthon a feleségét.

A szobalány úgy mondta, ő nagysága sétálni ment. Igen, de vajjon a lilimójellegű asztalkák, székek, tölcseres virágu karsu vázák is sétálnak-e?

A férj idegenül nézett körül.

Pompéji vörös selyem fedte a falakat, belőle préselt fekete és arany cirádákkal, szeszélyes, torz porcellánfigurák hordozták ölükből, szájukban bódító illatu virágok bűvségét, egy kínai bálvány-szobor nagy fejéből füstölő gőz pá-

mekek. Ezek ugyanis rendszerint csunyak és ostobák.

Mi az eredménye a nemzetipárt bevonulásának? Semmi. Mert a jó közigazgatás és a tiszta választás nem a nemzeti-párt érdeme, hanem egyedül Széll Kálmán miniszterelnökéi. (Tetszés). Bécsben azt mondták, nem kell Ar-mee auf Kündigung. Most már párttörődék is van felmondásra, még pedig egy évi felmondásra: ez a nemzeti-párt viszonya most a szabadelvűpérthoz.

Nemzeti rokompenzációnak az egyéni szabadság és jogok kiterjesztését és az önálló vámterületet követeli. Ez újabb gazdasági erőknél volna a forrása. Hogy a nép szegény, bizonyítja az állami tisztviselők kérelme is a fizetésemelésre, de maga a civilista emelése is, mert hiszen a megélhetés gondja már a trónig jutott. (Derűtlenség). A király iránti hálát is emlegetik, de a király minálunk nem személy, hanem intézmény, intézmény iránt pedig hálával nem kell viseltetnünk. A koronát nem ők vonják a vitába, hanem Tisza István, a király pedig csak addig tarthat tiszteltre számot, a míg a törvényt tiszteli. (Elénk tetszés). Idézi Börne szavait. Völker sind selten, Könige sind aber immer zu haben!

Arra kéri a miniszterelnököt, hogy Kossuth és Deák módjára békitsen: a nemzetet egymással és a nemzetet a királlyal. Ez a mai politika Schönbrunn juttatja eszébe, ott a fényeket nem engedik nőni, a törpe fákat pedig megnövesztik. Nem szabad engedni, hogy a nemzet nemes szenvedélyeit lekössék. Nem fogadja el a javaslatot. (Tetszés a széibalon).

(Vihar és közbeszólás miatt).

Förster Ottó nem nyújt be határozati javaslatot, mert azt hiszi, nem kerül reá a sor hanem mielőbb visszavonják ezt a javaslatot. Boszniai élményeit mondja el derűtlenség között és végül a magyar vezénnyelvet és a magyar zászlót követeli.

Elnök: A gyorsírói jegyzetekből csak most látja, hogy Ráth Endre tegnap ezt kiáltotta közbe: „a királyi eskü is csak rongy már“. Ezért Ráthot rendreutasítja. (Oriási zaj a széibalon).

Többen szólásra jelentkeznek, de az elnök az ülést fölfüggeszti.

Szünet után Rátkay László, Benedek János, Thaly Kálmán és Barabás Béla tiltakoznak Ráth Endre utólagos rendreutasítása ellen.

Elnök kijelenti, hogy joga volt utólagos rendreutasításra, mert a jegyzőkönyv, mikor az megírtént, még nem volt hitelesítve. Egyébként Ráthnak joga van az ügyet a holnapi napirend előtt a Ház elé terjeszteni.

rázott s az ablaknál kövérlelű délszaki nővények lóbálták piros virágaikat.

Egy szóval, mindenből látszott, hogy az a szegény asszony feledést, kábulatot keresett nagy fájdalmában, ami érthető is. Szüksége volt mindenre, ami kábit illatával, színével, formáival, innen az ideges, ötletszerű rendezés, most komor, majd kiáltó színek vegyüléke, nyugtalan bizarrság mindenekben, egymásra torló, küzködő hangulatok és eszmék zürzavara.

Ab, ez asszony sokat szenvedhetett! A férj mindinkább, inkább elmerülve szötte lélekvizsgáló tanulmányait, ám eközben pillantása hirtelen megakadt egy darab sárgás papírlapon, mely is a pálmacsoport alján feküvék, mintha lett volna hőség ette lefolyonyadt levelök. Ideges asszonykéz dobta tán ide lázasan, vagy véletlen vigyázatlanság hullatta el? A férj felvette a nyitott lapot és olvasott. Pár sor volt csak abban, hívó, vágó, kárhözatba vivő szavai csábító férfiszüvedélynek...

A napsugár beözönlött a nehéz függönyök résein, mindent beborító arányával elárasztva a virágtartó bálványalakokat, s a fényben, napvilágban, mintha életre kelt volna valamennyi satir, törpe, sokkezü bálványistenség, talán beszéltek is, talán kacagtak is: hol az asszony, ej, ugyan hol van?

Egy furcsa ósdi óra egyhangun ketyegte: Ement. Ement...

Bedőházy beszélt azután a javaslat ellen. Határozati javaslatában azt kívánja, hogy a honvédelmi miniszter terjesztszen a képviselőház elé kimutatást a hadsereg ama tisztjeiről, akik magyarul tudnak.

Holnap a vitát folytatják.

TÁVIRATOK.

Vasutasok sztrájkja.

Hága, március 12. A második kamara mai ülésén a vasuti alkalmazottak sztrájkjára vonatkozó interpellációt illető tárgyalást nevezetesebb incidens nélkül befejezték. A miniszterelnök újból kijelenti, hogy a kormány adandó alkalommal minden rendszabályt fog foganatosítani a rend fentartására. A szociálista csoport kijelentést tett, hogy a kormányt teszi felelőssé a következményekért, ha ki nem jelentené, hogy mindazon törvényjavaslatokat, amelyek a sztrájkoló vasuti alkalmazottak ellen foganatosítandó rendszabályokat tartalmaznak, addig vissza nem vonja, míg ez ügyben ankét összehíva nem lesz. A miniszterelnök azt válaszolta, hogy amíg a bizottságok jelentései elő nem terjesztettek, mit sem ígérhet.

Zavargások Oroszországban.

Pétervár, március 12. A Tifliszben megjelenő hivatalos lap, a *Kajkas* jelenti, hogy ott vasárnap a főutcákban munkászavargások voltak. A rendezavarók megtámadtak egy halottasmenetet, mely alkalommal két a menetben lévő tiszt revolverlövésével megsebesült. A rendőrség katonaság segítségével szétszórta a rendezavarókat és néhányat közülök elfogott.

Apponyi a Reichsrathban.

(Bírálat a katonai javaslatokról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 12.

A katonai javaslatoknak rohamos elintézése után az osztrák parlament ma már az évi költségvetés első olvasásánál tart és szombaton már belefog az új kiegyezés első olvasásába. Micsoda vágatás az utolsó állomás felé!

Igaz, hogy az az első olvasás és a velejáró vita, amit az osztrák házszabály a törvényjavaslatokra nézve előír, valami olyas, amit mi nem is ismerünk, mert még a javaslatoknak bizottsághoz való utalását előzi meg. De már ezért az első olvasásért is az összes obstruáló pártoknak el kellett takarítaniok az utból azokat a roppant indítványhegyeket, amiket előbb felhalmoztak.

Ez a készség már azt bizonyítja, hogy az a hirtelen munkaláz, melyet az osztrák parlament a katonai javaslatnál tanusított, erős és állandó munkaképességgé kezd higgadni. Ez a legvadabb parlament szemmel láthatóan Körber urnak varázslata alá került és mintha egész természetét kicserélték volna, engedelmesen vezeteti magát.

Az osztrák költségvetési tárgyalás immár nyugodt mederben folyik. A Reichsrath tagjai nem egymás ellen, hanem mi ellenünk vicso-ritják a fogait. Ugy látszik, ebből most már minden napra ki fog jutni a porció. A Reichsrath mai ülésén például a következő történet: Schucker német nemzetipárti a költségvetési tárgyalás során sajnálatát fejezte ki afelett, hogy Körber miniszterelnök nem használt erősebb kifejezéseket Magyarország, nevezetesen az ottani németekkel való bánásmód s a hadsereg közönsége ellen irányuló aspirációk ellenében.

— Meg kell akadályozni — ugymond Schucker — minden szakadást a hadseregben, ezen egyetlen intézményünkben, melyben még az egységes összbíródalom eszméje kifejezésre jut.

Ezért elítélendőnek tartja nemcsak a magyar függetlenségi párt, hanem más férfiak eljárását is. Csupán Apponyi Albert grófnak, a magyar képviselőház elnökének eljárására utal, aki — ugymond — teljesen felbátorította a magyar vidéki városokat, hogy peticionáljanak a véderőjavaslatok ellen.

Beszéde további folyamán szükségesnek tartja, hogy Auszriában a németek is kapjanak tárca nélküli minisztert, ki érdekeiket épp oly energiával képviselje, mint *Rezek* a csehekét.

Schucker felszólalását pártja óriási tetszésnyilatkozatokkal fogadta. Még vannak győződve arról, hogy a beszédnek a hadseregre és Apponyira vonatkozó passzusait szóvá fogják tenni a magyar parlamentben is.

A légszeszgyár közgyűlése.

(Alapszabályok módosítása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 12.

Az aradi világitási és erődítési részvénytársulat, az aradi légszeszgyár tulajdonosa ma délután négy órakor a légszeszgyár nagytermében tartotta az évi közgyűlést.

A közgyűlést *Teltscher* Lipót dr. (Bécs) a társaság elnöke nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket, és konstataálta, hogy a társaság mind az 1000 részvénye képviselve van. Konstataálta, hogy a közgyűlés szabályszerűen lett összehíva és meghirdetve, a minék folytán az határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére *Balla* Alajos ügyvezető-igazgatót, hitelesítésére dr. *Tolnai* Jánost és *Halmos* Uszkar dr.-t kérte föl.

Ezután fölolvasták az igazgatóság évi jelentését, a mely konstataálta, hogy az üzletmenet élénken fejlődik, a termelés, a fogyasztás és az értékesítés kedvezően halad, sőt az eddigi rendelkezésekből már az 1908. évre fokozottabb üzleti eredményre van kilátás. A tiszta nyereség 62 000 koronánál többet tesz ki; az igazgatóság azt javasolta, hogy az 1000 koronás részvények darabja után 56 korona osztalékot fizessenek.

A közgyűlés az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését tudomásul vette, s a nyereség fölosztására vonatkozó javaslatot elfogadta.

Ezután letárgyalták az új alapszabály tervezetet, a mely a regitől főképp abban tér el, hogy az igazgatót a jövőben egy helyett három évre választják meg.

A régi és az új alapszabályok értelmében két tagot jelölnek ki az igazgatóság tagjai közül, akik közül egyiknek a céget okvetlenül jegyezni kell, s a kik mellett az igazgatóság többi tagjai közül bárki jegyezheti a céget. A két cégjegyző igazgatót *Keller* Ottó Viktor (Budapest) és *Silvio de Hoffmannsthal* (Bécs) személyében jelölték ki.

Az ezt követő tisztújítás eredményeül az eddigi igazgatóság és felügyelő bizottság választott meg és pedig az igazgatóság elnökeül *Teltscher* Lipót dr. (Bécs), alelnök *Vajda* István dr., tagok *Périte* Agost dr. (Bécs), *Keller* Ottó Viktor (Budapest), *Silvio de Hoffmannsthal* (Bécs), és *Tenner* József. A felügyelő bizottság tagjaivá *Lustig* Armin, *Kádas* Kálmán és *Bévész* Nándor.

Bévész Mór dr. a részvényesek köszönetét tolmácsolta meleg szavakban, az igazgatóság, felügyelő-bizottság, az ügyvezető-igazgató és a tisztikar iránt a konstataált szép üzleti eredményért.

Elnök megköszönte a részvényesek bizalmát és az igazgatóság részéről ígérte, hogy a jövőre még fokozottabb buzgalommal fognak dolgozni a vállalat érdekében.

A közgyűlés végeztével az igazgatóság

tartott rövid ülést, a melyen a *mellék-utcákban* levő gázlámpáknak *Auer-égőkkel* leendő felszerelése fölött tanácskoztak. Mintán a város közgyűlése a társaság ajánlatát elfogadta, intézkedtek, hogy az erre vonatkozó szerződés a várossal megkötésük, a minek megtörténte után haladóktalanul kicserélik a mellék-utcák pillangó égőit Auerekkel.

A közgyűlésen Teltcher Lipót dr. elnöklésével jelenvoltak: Péritz Ágost dr. Keller Ottó Viktor, Vajda Iván dr., Tenner József, Tolnai János dr., Révész Mór dr., Halmos Oszkár dr., Lusztig Armin, Kádas Kálmán, Révész Nándor és Balla Alajos.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Bob herceg, operette. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Bob herceg, operette. (Páros bérlet.)

Megbirságot szinigazgató.

(A színész-kongresszusból.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 12.

Az országos színész-egyesület *Herczeg Ferenc* elnöke alatt ma folytatta idej közgyűlését, melynek legérdekesebb tárgyát *Szalkay Lajos* miskolci szinigazgató ismeretes ügye képezte.

Az egyesület fegyelmi bizottsága tudvalevőleg *Szalkait* erkölcs elleni üzemeltetése miatt 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. A felelősségi bizottságnak nem voltak egészében rendelkezésére az iratok, s így nem akart a bizottság az ítélet felülvizsgálásába belemerülni, mindannak dacára az ítélet megsemmisítését kérte s új vizsgálat elrendelését kívánta. A közgyűlés *Barát Armin*, *Andorfi Andor* és *Follinusz Aurél* hozzászólása után a felelősségi bizottság elé utalja újra ezen ügyet, mely hivatva lesz még a mai napon jelentést tenni.

Márkus József megkísérelte védeni *Szalkay* ügyét, de a közgyűlés zajos és lármás közbeiktatásokkal fogadta. S midőn *Márkus* kijelentette, hogy a bizottság „paktum“-ot kötött ez ügyben, percekig tartó, fulsiketítő lármába törtek ki.

A nagynehezén beállott csendben *Herczeg* elnök kijelentette, hogy méltányolja a közgyűlés felháborodását s felkérte *Márkust*, rektifikálja kijelentését.

Márkus kijelentette, hogy a „paktum“ szót nem rossz értelemben használta, s hogy a bizottság maga között csinálta meg a paktumot azzal, hogy *Szalkayt* 1000 korona pénzbüntetésre ítélte.

Ditrői Mór és *Kazalicsky Antal* kijelentik, hogy ők, bár szintén foglalkoztak *Szalkay* ügyével, nem tudnak semmi paktumról. Ezután délutánra halasztották a közgyűlés folytatását.

* **Az aradi színházszónoka.** Az országos színészegyesületnek most folyó budapesti közgyűlésén tegnap az új nyugdíj tervezet tárgyalták, melyhez rengeteg hozzászólás történt. Az aradi kiküldöttek se valottak szégyent abban, hogy a vita nyújtásához ne járuljanak. *B. Szabó József* hatalmas szónoklattal vágott neki a javaslatnak, még pedig igen szépen. Egyik budapesti lap így ír róla: „Jól beszélt a javaslat ellen ma is *B. Szabó József*, akiről azt beszélik, hogy az aradi színházszónoka; egymagában tenorista, baritonista, komikus, jellemszínész, síhader, rendező és egyéb is.“ Hozzátehetjük most már ehhez, hogy az előbb említett egyéb alatt többek között az is értendő, hogy *B. Szabó* szónoknak is jó. Méltányolták is kellően, mert a közgyűlés az új nyugdíj-tervezet kidolgozásával foglalkozó bizottságba küldte ki *Andorffy Péterrel* együtt. A közgyűlés ugyanis azt határozta, hogy az előterjesztett tervezet helyét újabb dolgozatok ki, s ez lesz a bizottság feladata.

* **Jávor Aranka**, ki legutóbb a *Nagymama* Mártájában oly szép sikerrel vendégszerepelt, legközelebb ismét fel fog lépni az *Aranyember* Noémi szerepében. Noémi bájos szerepe teljesen megfelel *Jávor Aranka* egyéniségének. Az igazgató e darabhoz a senki-szigetet teljesen új díszletekből állítja ki.

* **A csizmás kandur.** *Komor Gyula* eredeti tündéres bohózata foglalkoztatja most a társulat összes személyzetét. Az újdonsághoz a zenét *Orbán Arpád*, színházunk genialis karnagya írta. A bohózatban csaknem az egész személyzet játszik. A darab tele van szebbnél szebb nótákkal és táncokkal, a kiállítás fényes lesz. A szükséges új jelmezeket már dolgoznak a szabóműhelyben.

* **Aradi művészek Lippán** A lippai intelligencia meghívása folytán az Aradi Nemzeti Színház legjobbjai közül e hó 21-én átrándulnak egy estélyre *Zilahyné, Zilahy, Ternyei, Marházy és Sarkady*. A kiváló művésziestély iránt széles körben a legnagyobb érdeklődés mutatkozik, — ami természetes is. A műsor a lehető legfényesebb.

Botrány előtt.

(Bizalmas körlevél a főispánokhoz.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 12.

A magyar parlamentben forrpontra hágott a hangulat. Izzó szenvedélyesség árad ki minden beszédből, mióta a katonai javaslat napirenden van. Kinos, bántó jelenetek érik egymást, sértő személyeskedés kapott lábra s ebből mind sürűben vetődik felszínre egy-egy botrány, vagy legalább is egy lovagias affér, amely fegyverrel állítja egymással szembe a honatyákat.

Most újabb parlamenti botrány készül. *Kubik Béla* jelentette be — holnapra s nem lehetetlen, hogy azt meg is fogja csinálni az ellenzék.

A botrány alapját egy bizalmas körlevél képezi, melyet állítólag a kormány küldött az összes főispánoknak. Ez a bizalmas körlevél arra ad a megye fejeinek utasítást, hogy a katonai javaslatok ellen készülő népgyűléseknek és deputációzásnak vessenek immár véget.

A függetlenségi párt megneszelte ezt a dolgot s most a körlevélre támaszkodva, vehemens interpellációt s ebből kifolyólag vihart készül intézni a kormány ellen.

Ezt a támadást jelentette be a Ház mai ülésén *Kubik Béla* egy közbeszólás kapcsán, mely a következőkép folyt le:

Vázsonyi Vilmos (beszéde közben): Az obstrukció nem egyéb, mint korrektívuma a parlamenti abszolutizmusnak . . .

Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter: Terrorizmus!

Vázsonyi: Nem terrorizmus!

Kubik Béla: Majd holnap mutatjuk meg, mi a terrorizmus! . . . Holnap majd a miniszter ur is megtudja . . . Majd beszélünk róla! . . .

Kubik tehát a holnapi ülésre botrányokat jósol, melynek alapját az imént említett bizalmas körlevél képezi. A függetlenségi pártot ugyanis értesítették arról, hogy a kormány a főispánokat bizalmas körlevélben felszólította, hogy a katonai javaslatok ellen tiltakozó népgyűlések tartását s tömeges küldöttségek utazását akadályozzák meg.

Bár ez értesítés alaposságát mi sem bizonyítja, a függetlenségi párt — jelenti tudósítónk — meg van győződve a körlevél létezéséről és reméli, hogy holnapra szerez róla másolatot. Ha ez sikerül, akkor

a holnapi ülésen megvalósulhat *Kubik Béla* fenyegetése.

A szabadelvű párti képviselők körében mesének mondják az állítólagos körlevél létezését.

A *Kel. Ért.* jelenti: illetékes helyen teljesen alaptalannak nyilvánítják azt a hírt, hogy *Szell Kálmán* miniszterelnök, mint belügyminiszter, a főispánokhoz a katonai javaslatok miatt bizalmas természetű, vagy más milyen körlevelet intézett volna. Tudatták ma ezt több ellenzéki képviselővel, a kik megnyugvással vették tudomásul a dementit. Mindennek dacára nincs kizárva, hogy a dolog holnap a Házban napirend előtti felszólalás tárgyát fogja képezni.

Russu Sirianu sajtópöre.

(A visszavont följelentés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 12.

Russu Sirianu János, a „Tribuna Poporului“ szerkesztője a temesvári törvényszéknél sajtópert indított *Maglasiu Emanuel* aradi román hírlapíró ellen egy támadó cikk miatt, mely az ő személyével foglalkozott. A pör ellentétését a mai temesvári magyar lap így írja meg:

Múlt évi március 20-ikán kemény hangú cikk jelent meg a temesvári „Controla“ cz. román lap hasábjain. A cikk szerzője *Maglasiu Emanuel* aradi hírlapíró volt, ugyanaz, a ki *Mangra* rágalmozási perében bebizonyította volt, hogy a megválasztott, de meg nem erősített aradi püspök erköcstelen életet folytatott.

A „Controla“ cikke miatt *Russu Sirianu János*, az aradi „Tribuna Poporului“ szerkesztője sértve érezte magát és rágalmozás miatt pör indított *Maglasiu* ellen, a ki azt állította *Russuról*, hogy „közönséges tolvaj“, a ki a bukaresti ligától kapott pénzt saját céljaira fordította, a ki a *Trifu Aurél* számára a liga által átadott 1500 frankot nem juttatta rendeltetési helyére és a ki a *Kolozsvárt* politikai vétségért bebörtönzött 12 román papnak szánt 500 frankot szintén magának tartotta meg.

A cikk végén *Maglasiu* megírja az okot, hogy miért leplezi le *Russut*. Mert ez a szege di meg a váci államfogházakban csak azért fordult meg vagy tizenötösör, mivel a liga jól megfizette. Mikor azonban a liga beszüntette a pénzsegélyezést, *Russu* strohmannokat állított a lap politikai pereiben, a kiket különféle módon becsapott.

A pör tárgyalása elé nagy kíváncsisággal néztek nemcsak a románok, de mások is, mert *Maglasiu* két évig dolgozott *Russuval* együtt az aradi „Tribuna Poporului“-nál, a melyért *Maglasiu* két havi államfogházat is szenvedett, *Russu* pedig Romániába illant a felelősség elől és ott élvezte a politikai „üldözés“ busás ligai tiszteletdíját.

A temesvári törvényszék vádpanácsa múlt évi okt. 17-én tartott ülésében *Maglasiunak* megengedte a bizonyítást és elrendelte megnevezett 47 tanúnak a kihallgatását. E tanúk legnagyobb részét már kihallgatták és megerősítették *Maglasiu* állításait. *Russu* azonban nesztét vette a közeledő viharak és jobbnak látta kompromittált embernek maradni, mint erkölcsi halottnak. *Russu* ugyanis visszavonta a *Maglasiu* ellen indított sajtópört és ez az érdekes és sokat mondó meghátrálás a temesvári törvényszék tegnap tartott ülésében nyilvánvalóvá lőn.

Gyilkossággal vádolt pap.

(Mérge a misekelyhelyben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 12.

A bűnügyek krónikájában szinte páratlanul áll az az ügy, melynek tárgyalását ma kezdték meg a klagenfurti esküdtbíróóság előtt. Az államügyész gyilkossággal, illetve gyilkosság kísérletével vádol egy papot, amiért mérget öntött plébánosának misekelyébe, hogy őt láb alól eltegye. Vádolja azonfelül lopással is.

A gyilkossággal vádolt pap Mazek Tamás 36 éves káplán, a maltai rend lovagja, aki Prágában született s büntetlen előéletű. A bűnt Pulst községben követte el, melynek káplánja.

A vád szerint Mazek Tamás feljebbvalójának, Strnadtl Vencel pulsti adminisztrátornak szekrényéből killopta ennek 3842 korona 2 fillérről szóló takarékpénztári betétkönyvét. Az adminisztrátor a lopással előbb titokban, majd nyíltan a káplánját gyanúsította s ezért határozta el a káplán, hogy megöli az adminisztrátort. Borzalmas tervét 1902. november 30-án próbálta megvalósítani.

E napon Strnadtl adminisztrátor misézett a pulsti templomban. Micselőtt Mazek Tamás *eyankálit öntött a kelyhebe*, melyből a miséző pap az oltárnál inni fog.

Az adminisztrátor megkezdte a misét, s a káplán hideg nyugalommal nézett elébe e pillanatnak, midőn Strnadtl az Urnak szentelt kelyheből ki fogja inni a halált. De nem így történt. A pap ajkához emelte a kelyhet, de már az első kortyot oly fanyar és rosszízűnek találta, hogy csak egy kis részét nyelte el, a többit kiköpte. A ciánkáli hatása mindazonáltal már néhány perc múlva jelentkezett. Az adminisztrátor szeméi előtt elsötétült a világ, fülei zúgtak, maró fájdalmat érzett a gyomrában és eszméletlenül rogyott össze. A hívek, látván a pap rosszullétét, felrohantak az oltárra s az eszméletlenül levő embert lakására vitték.

Csak azt leste Mazek, hogy a hívek ki-menjenek a templomból. A sekrestyés látta, amikor az oltárra rohant, a helyet magához vette s azzal a sekrestyéhez sietett. Itt a bort kiöntötte a kelyhet gondosan kitörölte. Aztán az adminisztrátor lakására ment és közben így szólt a sekrestyéshez:

— Készítsd elő a szentségeket, mert ki-tudja, nem kell-e feladni az öregnek az utolsó kenetet?

Hogy honnan vette Mazek a ciánkálit, azt nem sikerült eddig megállapítani. Azonban műkedvelő fényképész létére ezt megszereznie nem lehetett nehéz.

Mazek káplánt a gyilkosság kísérletének gyanuja miatt letartóztatták. A káplán tagadott mindent, esküdt, hogy ártatlan s hogy valami titokzatos ellenségét vádolta e bűnnel.

Az esküdtszéki terem, dacára annak, hogy csak belépő jeggyel lehetett bejutni, zsúfolva volt. A tárgyalás iránt az egész tartományban óriási az érdeklődés.

Mazek Tamás, a vádlott, fekete szalon ruhában jelent meg. Határozottan tagadja bűnös voltát. Tagadja azt is, hogy a takarékpénztári betétkönyvet ő lopta volna el. Ha az állami ügyész több fáradságot vett volna magának, megtalálta volna az igazi bűnöst.

A tárgyalás előreláthatólag hét napig fog tartani.

MULATSÁGOK.

(=) Mulatság Világoson. A világosi és gal-sai egyesült izraelita hitközség március hó 17-én templomépítés céljára a Mátyás király szálloda disztermében zártkörű balyu purim bálát rendez. A rendezőség élén Neumann Mihály dr. elnök, Molnár József alelnök, Aaler Ignác jegyző és Klein Mór pénztárnok állanak.

Eludvarolt betétkönyv.

(Sikkasztó szabósegéd.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 12.

Az aradi rendőrség ma déiben letartóztatott egy szabósegédet, aki régebbi bűneinek folytatásaként két lopást követett el ma Aradon.

Özv. Faragó Jánosné aradi lakosnőnek a legelősor 18. számú házában levő lakására beállított Gregus János szabósegéd, kivel a rendőrségnek nem egy ízben akadt már dolga. Gregus száz koronával tartozott Faragónénak s ma reggel azon ürüggyel kereste őt fel, hogy „konvertálni” akarja az adósságát. Egy ajánlatot tett ugyanis Faragónénak, azt mondván, hogy fogadjon el tőle tartozása fejében egy varrógépet.

Hosszabb ideig tárgyaltak egymással s a hatvan éven felüli öregasszony már-már hajlandó lett volna a konverziót elfogadni, mert feltétele, hogy a száz koronája elvész s jobb ma egy biztos varrógép, mint a bizonytalan száz korona. Gregus azonban hirtelen mást gondolt, fordított egyet a dolgon:

— Ha azt gondolja — mondta Faragónénak, — hogy a gép nem ér meg száz koronát, nem muszáj belemenni a cserébe, nekem megér a gép annyit. Ki tudom én fizetni magát készpénzzel is. Várjon egy-két órahosszat, hazaszaladok a Vesselényi-utcába s hozom a pénzt.

Az öreg asszony megnyugodott, fogalma sem lévén arról, hogy az adósa azért lett olyan hirtelen készfizető, mert az alkudozás alatt ellopott Faragónétól egy 200 koronás takarékpénztári betétkönyvet, mely a Viktória takarékpénztárnál elhelyezett betéti összegről szólt.

Faragóné elég hamar észrevette, hogy eltűnt a betétkönyvecskéje, de sejtelve sem volt arról, hogy Gregus lopta el. Óvatosságból azonban még a délelőtti folyamán elsietett a takarékpénztárba, hogy a pénzt az elveszettnek hitt könyvecskéje elmutatójának ki ne adják. A szegény asszony azonban későn érkezett, a pénzügyintézetben azt a felvilágosítást nyerte, hogy a kétszáz koronát egy fiatalember egy félórával azelőtt felvette.

A káros asszony azonnal fölment a rendőrséghez, s elmondta ott az esetét és kifejezést adott azon meggyőződésének is, hogy a tolvaj nem lehet más, csak Gregus.

A rendőrség bűnügyi osztálya előtt akkor már egy másik feljelentés is feküdt, amelyben Bogár Dániel könyvügynök azzal vádolja Gregus Jánost, hogy 90 korona értékű télikabátját, melyet javításra adott neki, *elsikkasztotta*. Greén Nándor t. főkapitány azonnal detektiveket küldött ki Gregus elővezetésére, a déli órákban azonban a tolvaj maga jelentkezett a rendőrség előtt avval a kérdéssel, hogy mért keresik őt?

A rendőrségnél elébe tartották a bűnlísz-tá-ját, Gregus azonban a lopást nem akarta beis-merni. Azt állította, hogy Faragónéval, a hatvan éves özvegyasszonnyal viszonya volt, s az tudott arról, hogy a takarékpénztári könyvet *elhozta*. A kihallgatás végén azonban töredelmesen bevallott mindent s így a vizsgálat be-fejezéseig letartóztatták.

A tisztviselők fizetésrendezése.

(A pénzügyi-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 12.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma folytatta a tisztviselők fizetésemeléséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Ma a javaslat részletes tárgyalása volt napirenden s bizony a kormány ma sem fogadott el egyetlen indítványt sem, melyet a bizottság tagjai az egyes szakokba sorozott tisztviselők helyzetének javítása érdekében nyújtottak be. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter álláspontja a mai tárgyalás alatt e tekintetben olyan szigorú volt, hogy még azt az indítványt sem fogadták el, amelyet a bizottság több tagja, köztük az ellenzék képviselői is, a *miniszterelnöki és miniszteri javadalmazások megjavítása* céljából tettek meg.

Az ülés lefolyásáról tudósítók az alábbiakat táviratozta:

(A műszaki tisztviselők.)

A tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását az 1. szakasz-nál kezdte meg ma a képviselőház pénzügyi bizottsága.

Hegedüs Loránt ismertette itt a *műszaki tisztviselők*, mérnökök stb. kérvényét, akik az iránt folyamodnak, hogy a fizetési szakokba való beosztásuk éppen olyan legyen, mint a többi egyenrangú egyetemet végzeteké, s hogy a VI-ik fizetési osztályig léphessenek elő.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter elismeréssel szól a műszaki tisztviselőkről s közben kitér a *vasuti tisztviselők* dolgára is. Itt utal arra, hogy a vasutasoknak is érdekük az, hogy ne egyformán osztassanak be a többi állami tisztviselőkkel, fizetési- és nyugdíj szervezetük más alapon fekszik s kéri, hogy a mai állapotot ne bolygassák meg. Jóakarattal viseltetik a műszaki s a vasuti tisztviselők iránt, ezek fizetésrendezéséről vannak elvei, amelyeket az 1904 ik év budgetjének keretében akar érvényre juttatni.

Komjáthg Béla és Kossuth Ferenc a jogi kvalifikáció tultengésének továbbterjedését megakadályozandónak vélik azáltal, hogy a műszaki diplomát nagyobb elismerésben részesítik.

Lukács László pénzügyminiszter kéri, hogy ezuttal ne regulázzák a státust.

Kossuth Ferenc azt indítványozza, hogy a műszaki tisztviselőket a IX.—VI. osztályokba helyezték.

A bizottság elnöke arra kéri Kossuth Ferencet, hogy ezuttal álljon el ettől az indítványtól s végre is rövid tanácskozás után mel-lőzték azt.

(A miniszterek fizetése.)

Igen érdekes volt a mai tárgyalás vitájának az a része, mely az 1-ső és a 2-ik fizetési fokozat tárgyalásánál a *miniszterelnök* és a *miniszterek* javadalmazása körül fejlődött ki.

Schmidt József ugyanis azt indítványozta itt, hogy az *első fizetési osztály*, melybe a miniszterelnök tartozik, 24.000 korona *tiszti pótlékát* emeljék föl *tizenkétezer koronával*; a *második osztálynak*, melybe a miniszterek sorozvák, *lakkbéréit* emeljék *hatezer koronával*, továbbá adjanak ennek az osztálynak évi *nyolcezer korona tiszti pótlékot*. Schmidt József avval indokolta az indítványát, hogy a két osztály javadalmazásának felemelése nem az abba sorozott tisztviselőknek, hanem főképp az országnak érdeke s hogy 1867. óta, mikor e két osztály mai fizetését megállapították, minden állások dotációja emelkedett, csak ezeké nem.

Szell Kálmán miniszterelnök megköszöni a méltánylást, mely az indítványban foglaltatik,

és kijelenti, hogy a kormányt *nem álszemérem vezette* e két osztály javadalmazásának változatlanul hagyásában. Az az összeg azonban, a melyet a kormány a tisztviselők fizetésrendezésére fordíthat, olyan szigorúan van körülhatárolva, hogy *nincs abban a helyzetben, amely az indítvány elfogadását megengedné.*

Schmidt József másodszeri felszólalásában ragaszkodik a miniszter nyilatkozata után is indítványához s kijelenti, hogy attól nem áll el.

Szederkényi Nándor, Barta Ödön és Komjáthy Béla szintén *elfogadják* Schmidt indítványát.

A bizottság végül abban állapodott meg hogy az 1. §-ról s ennek kapcsán Schmidt indítványáról legközelebbi ülésén fog dönteni, amely *szombat* lesz.

Az aradi kereskedők köre pályadíjának nyertese.

(A bíráló-bizottság döntése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 12.

Nagy érdeklődés várta a döntést annak az irodalmi pályázatnak sorsában, a melyet az Aradi Kereskedők Köre szeptember 19 én irt ki annak a kérdésnek megoldására, hogy milyen módok mellett lehet a hazai kereskedelmet a legrövidebb idő alatt teljesen megmagyarosítani. A bíráló bizottság üléséről, a melyen ezt a döntést hozták, a következő tudósítást veszszük.

Az Aradi Kereskedők Köre által, a kereskedelem megmagyarosítására hirdetett irodalmi pályázat bíráló bizottsága ma este, *Tedeschi* Viktor elnöklésével tartott ülésén határozott a 200 koronás pályadíj kiadása fölött.

A bíráló bizottság, a mint annak idején megírtuk, négy tagu albizottságot küldött ki, a melynek tagjai *Somogyi Gyula dr., Abrai Lajos, Edvi Illés László és Fodor Gyula* voltak. Ezek a beérkezett tizenhárom pályaművet sorba átolvasták, s két pályaművet választottak ki, mint legjobbakat, a melyek közül a bíráló bizottság plénuma döntött az elsőség fölött.

A bizottság munkájáról *Somogyi Gyula dr.* tett részletes, indokolt jelentést. Négy kategóriába osztotta a pályamunkákat: 1. *kritikán aluliakra*, 2. *számba nem vehetőkre*, 3. *számba vehetőkre*, és 4. olyanokra, a melyek közül a döntés történjék. Mindegyik pályamunkánál a tartalom rövid ismertetésével indokolta az osztályozást.

A pályadíjnak — a jelentés szerint — két munka között lehetett választani: a *Hungária* jeligéjű, és a Nyelvben él a nemzet jeligéjű gépirásos pályamunka között. Mindkettőnek vannak fogyatkozásai, s az eszmék, a melyeket fölvetnek, nem mindenben újak; de a megírás tekintetében, a tárgy megvilágítása, a következtetés és az ügy ismerete dolgában állnak előtte a többieknek.

A bizottság meghallgatta mindkét pályamunkát és konstata, hogy a *Hungária* jeligéjű magasan fölülemelkedik versenytársánál. Igen szép nyelven, alaposan van megírva, minden sorából kiérzik a tárgy iránt való lelkesedés; ha némiben téved az egészszel helyreüti hibáit.

Benedek Árpád és Weisz Sándor felszólalása után a bizottság egyhangulag elhatározta, hogy a pályadíjat a *Hungária* jeligéjű munkának adja ki. A jeligés levél felbontatván, abból *Koltai Mátyás*, a hazai aszfalt ipar részvénytársaság titkárnak neve került ki.

A bizottság elhatározta még, hogy a Nyelvben él a nemzet és az *Egyseges magyar nemzet csak az lehet* stb. jeligéjű munkákat dicsé-

rettel tüntetik ki. A pályázatról szóló részletes bírálati jelentés megírásával *Somogyi Gyula dr.*-t bízták meg.

Az ülés végén *Tedeschi* Viktor elnök a kör nevében megköszönte a bíráló bizottság tagjainak, különösen *Somogyi Gyula dr.*-nak, a pályázat körül kifejtett buzgókodásukat és fáradozásukat. A bírálók nevében *Somogyi Gyula dr.* köszönte meg, hogy a kör e kitüntető feladattal bizta meg őket.

A pályadíj nyertese *aradi származásu ember*; az aradi kereskedelmi akadémiának végzett növendéke. Különben a Magántisztviselők Országos Szövetségének egyik titkára, a kinek cikkei a szaklapokban gyakran keltek feltűnést. A pályadíjat valószínűleg vasárnap adják át neki.

SPORT.

+ A sakkverseny. *Montecarlóban* tegnap a *Tarrasch* és *Pillsbury* között függőben maradt pártit játszották és az eredmény az lett, hogy *Tarrasch* legyőzte *Pillsburyt*. Most tehát *Tarrasch* áll legelől és a sorrend ez: *Tarrasch* 15 $\frac{1}{2}$, *Maróczy* és *Teichmann* 14 $\frac{1}{2}$, *Pillsbury* 14, *Schlechter* 13 $\frac{1}{2}$, *Mieses* 18, *Marco* 12, *Taubenhaus* és *Wolf* 10, *Marshall* 9, *Macon* 8 $\frac{1}{2}$, *Albin* 7 $\frac{1}{2}$, *Raggio* 5, *Moreau* 0.

Játszunk szerkesztőt!

— A legújabb aradi lap. —

Arad, március 12.

Kollegiális irigységgel olvassuk az Aradon megjelent legfiatalabb lap hasábjait. Egyelőre kövön van nyomva, az oldalainak száma megállapodik a négyenél. A címe: *Diák Élet*. Van főszerkesztője, szerkesztője, főmunkatársa, a kiktől tudunk s valószínűleg a munkatársak egész nagy gárdája, a kiktől még nem tudunk. Hanem azokat is irigyeljük. Míg ugyanis bennünket a legridegebb önzés, s a legközönségesebb kenyér-kérdés indít arra, hogy nyomtatás alá való sorokat rójunk össze, addig náluk a lapszerkesztés nemes szórakozás. A lap keletkezését úgy képzeljük, hogy a serdülő ifju alapítók azt az eszmét vetették föl:

— Játszunk szerkesztőt!

Es játszanak szerkesztőt, a lehető legkomolyabb képpel, mintha a katonai javaslatok sorsa ennek a lapnak előre várható állásfoglalásától függne.

Kezünkbe jutott az aradi *Diák-Elet* 2 ik száma, a mely több érdekességet rejt az olvasó számára. Mintán a mi lapunkban ilyesmi, fájdalom, sohase terem, adoptáljuk azokat a publikum mulattatására. Mindjárt érdekes a beköszöntő, a melynek ez a címe: „Lapunk!” Azt írják benne.

Lapunk nagy akadályokkal küzd. Mindjárt a 2. számban szerkesztő válsággal kell beszámolnunk.

A régi szerkesztő, úgy látszik, nem jól játszotta szerepét, mert ugyanennek a beköszöntőnek végén ezt írja róla az utódja:

Ez ime módosított programunk, melyet az előző szerkesztő csak *ugy félvállról véve* humoros oldaláról tekintett. *A szerkesztő.*

A régi szerkesztő még egy helyen kikap: hja, szomorú a sorsa, a bukott nagyságoknak. A lap, mely jelentésének késedelmét ekszkuzálva, így írnak:

Bocsánatot kérünk a lap elmaradásért, de fogadjuk, hogy az új aegise alatt lapunk igyekszik pótolni mivel pendőnyokban, valamint az *első szám szellemi tartalmában adós maradt.*

A lap irányát illetőleg el kell ismernünk, hogy nem retten vissza az igazság szolgálatában. *Shakespeare* Vilmos, a korán elhunyt fiatal drámairól ezt írja a *Diák Élet* esztetikusa:

*Shakespeare*nek kétségkívül nagy hiánya, hogy *nem elég helyesen fogta föl a történelmi alakokat*. Bármily távol legyen tőlünk, tudományát kétségbe vonni, mégsem hihetjük róla, hogy szélesebb és mélyebb történelmi ismeretekkel bírt volna, mint kortársai egyáltalán.

Es ha *Shakespeare* így megkapja a magáét, milyen kellemetlen napjai lehetnek az aradi Nemzeti Színház igazgatójának, ha a *Diák-Elet* ezen szerkesztői üzenetét olvassa:

É-deklődő. A mi a másik kérdést illeti, kijelentjük, hogy Z. M.-től legközelebb „*Az aradi operaelőadások hiányairól*” hosszabb tanulmányt közlünk.

Ezen apró szemelvényekből az olvasó figyelmet nyer a legújabb aradi ujság iránya és programja felől. Hogy a tartalmas és lendületes cikkek ellenében hány kompromittáló osztályzat settenkedik egyes professzor urak jegyzőkönyveiben, azt a kérdést kár lenne bolygatni. De reméljük, hogy a lap, a mely a diákság érdekeinek védelmét hangoztatja, nem fog megelégedni azzal, hogy *Shakespeare*nek és az aradi színház operaelőadásainak jól odamondja, hanem erélyes megrovásban fogja részesíteni azokat a tanárokat is, a kik indokolatlan szeszélyből „hasaltatják el” a jobb sorsra érdemes tanulókat. Erre szólítjuk fel azt az ismeretlen valakit, a ki a *Diák Élet* legközelebbi számaért, (a melyet bizonyára szintén szerkesztő változás előz meg) felelős esz...

Megrágalmazott jegyző.

(A székudvari tagosítás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 12.

Az aradi törvényszék főtárgyalási tanácsa előtt ma hat *székudvari* ember állott vádlottként, mert az volt a bűnök, hogy egy feljelentésben megrágalmazták jegyzőjüket, *Varga Györgyöt*.

A vádlottak bírálók előtt úgy állottak, mint-ha egy allegoriát akarnának képviselni: a földéhes, a földjéhez ragaszkodó földmivelő-osztályt, mely rug, harap, ha valaki a földjét bántja, mely odaadja az utolsó betevő falatját, de a földjétől el nem mozdul egy tapodtat sem, mely eladja a házát és alszik a szabad ég alatt a földön, a *saját földjén*.

Nagy, óriási szenvedély ez, mely a földéhes embereket izgatja, olyan, mint az alkoholizmus, aki egyszer kóstolt belőle, nem gyógyul ki abból soha.

Nagyon könnyen magyarázható tehát, hogy az a hat székudvari ember mért panasolta be a jegyzőt, mikor ez megrövidítette őket földjelk tagosításakor.

A dolog előzményei a következők:

Nadabán Juon és öt társa, valamennyien székudvari lakosok, 1898 ban följelentést tettek a főispánnál, melyben azzal vádolták *Varga György* székudvari jegyzőt, hogy ez a községhez tartozó földek tagosítása alkalmával nem az eredeti térképfelvételek és földkönyvek alapján hajtotta végre a kiosztást.

A székudvari tagosítás régóta huzódó tengeri kigyó. Már 1890-ben megkezdették és azóta *Csepreghy Mihály, Rozvány Pál és Török Lajos* mérnökök igyekeztek rendet csinálni, de egyes elégedetlen birtokosok ravasz furlangján és ellenállásán hajtórést szenvedett minden jó szándék.

Az állapotok különben, mint azt ma a bíróság is konstata, a lehető legrendezetlenebbek Székudvar községben, ahol akkora a fejtelenség, hogy sokan a más földjén vetnek és más földjén aratnak.

A székudvari jegyző, mikor ügyét elintézték, feljelentést tett rágalmozás miatt *Nadabán* Juon és öt társa ellen.

A bíróság ma vontá őket felelősségre és tekintettel arra, hogy a vádlottak kijelentették, hogy a jegyzőt rágalmozni nem akarták s a följelentés adatait *Csepreghy mérnök* segédjé-
től: *Benestől* kapták, számos enyhítő körülmény

beszámításával, melyek között különösen kiemelték azt, hogy a lakosság a tagosítás miatt rendkívül el van keseredve, Nadabánt Juont 10 korona, a többi öt vádlottat 5—5 korona pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet jogerős.

Udvari ebéd.

(A király a katonai javaslatokról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

A budai várakban ma este 6 órakor udvari ebéd volt, melyre a politikai előkelőségek és képviselők közül számosan voltak hivatalosak. Az ebédet követő cerele után a király igen élénken társalgott a megjelentekkel. A napi politikai események, főleg pedig a parlamentben szönyegen forgó katonai javaslatok tárgyalása és az obstrukció felől behatóan kérdezősködött csaknem mindenik vendégtől.

Ő felsége, aki huszárezredesi uniformist viselt, Császká érsek és Khuen-Héderváry gróf horvát bán közt foglalt helyet az ebédnél. Mindkettőjükkel élénken társalgott, különösen a horvát bánhoz intézett sok kérdést.

A király ebéd után cerelét tartott. Ezen csaknem végezetig a parlamenti helyzet és a katonai vitával kapcsolatos kérdések forogtak szóban. Szóba került a magyar vezényszó, a magyar zászló és a tiszti áthelyezések ügye is, amely ügyekben a jelenvolt ellenzéki képviselők közül Justh Gyulához és Zichy János grófhöz intézett a Felség több kérdést.

Justh Gyulától megkérdezte:

— Meddig tart még az obstrukció?

Justh azt felelte, hogy a katonai javaslat elleni harcot nem tekinti obstrukciónak, mert az csak a kérdés alapos és tüzetes megvitatása a Házban. Hogy mikor fog végződni, nem tudja.

Hieronymi Károlyt hosszas megszólítással tüntette ki a Felség. Naményi Ambrusoz a készfizetések felvétele s a tisztviselők fizetésének rendezése iránt intézett kérdéseket. Ez utóbbira a király így nyilatkozott:

— Vajha el volna már intézve ez a kérdés!

Tisza István gróffal is hosszasan beszélt az uralkodó s elismerését fejezte ki a katonai vitában elmondott szónoklatáért. Andrássy Tivadar grófnál szintén a katonai vita, Bedő Albertnél pedig a kiegyezés felől érdeklődött.

Ludvigh Gyulához, az államvasutak elnök-igazgatójához az újabb vasuti építkezések ügyében intézett kérdéseket.

Hódossy Imrével, Beksics Gusztávval és Szentiványi Árpáddal a parlamenti helyzet felől beszélgetett behatóan. Végül azon ohájának adott kifejezést, hogy mennyire kívánatos volna, ha a parlament mielőbb normális állapotába jutna ismét, már csak a nemzetközi politikai helyzet miatt is.

Általánosan feltűnt, hogy a király az aktuális kérdések felől igen behatóan, minuciózus részletességgel kérdezősködött, a mi azt mutatja, hogy a Felség élénk figyelemmel kíséri a napi politika eseményeit s a legapróbb részletekbe is beható tájékozást szerez magának a parlament munkájáról.

Öngyilkos honvéd őrmester.

(Megtalálta a leánya sírján.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 12.

Egy régi katona öngyilkosságot követett el ma Aradon. Mődler Ferencnek hívják s az aradi honvéd gyalog zászlóaljnál raktáraltiszt volt.

A katonaságnál végbemenő öngyilkosságok rendszeren más természetűek. A fiatal, regruta sorban lévő legények hagyják itt az életet, hogy a katonaságtól megszabaduljanak. A mundur ugy égeti némelyiket, hogy amikor kiszalad belőle, az élet határán is tul szalad. A mai eset egészen más. Mődler régi katona, pótdíjas altiszt volt, akinek foglalkozása volt a katonaszkodás. Hogy mi vitte a halálra, nem tudják. Szolgálati oka nem volt reá, azt a vizsgálat megállapította.

Ma délután követte el az öngyilkosságot. Kiment előbb a honvédhuszár laktanyába, melynek raktárában a honvéd gyalogság lőszerei is állanak. Innen titokban magához vett egy Manliczer-puskát, a köpenye alá rejtette, s a temetőbe ment.

Halála helyül leánya sírját választotta. Leült a dombra, lehuzta cipőjét, s a halántékához tartott fegyvert a lábával elsütötte. A golyó halántékán át a fejébe hatolt s az agyvelejét kivitte a feje tetején támadt roncsolt seben.

Hoittestét még ma megtalálták és a várbeli halottas kamarába vitték hordágyon. Levelet nem hagyott hátra, és semmivel sem árulta el öngyilkosságának okát.

HIREK.

Március tizenötödike.

— Az ünnepély sorrendje. —

Arad, március 12.

Nemzetünk ujjaszületésének: 1848. március 15-ének évfordulóját, minden szabadságszerető ember örömmel üdvözl.

Arad polgárai is igaz lelkesedéssel fogják március idusát megünnepelni. Március hó 14-én este és 15-én reggel fél 10 órakor hazafias ünnepségeket rendezünk, melyekre Aradváros és Aradmegye összes köz- és magánhivatalok főtisztviselőit, az iskolák tanárait, tanítóit; valamennyi egyesületet, testületet, társaskört; a tanuló ifjúságot és Arad hazafias közönségét tisztelettel meghívjuk.

A nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság nevében:

Kovács Vince,
elnök.

Az ünnepély sorrendje a következő:

Március 14-én este 7 órakor zenés takarodó. A fáklyákat az állami tanítóképző intézet hazafias hallgatói viszik.

A menet a vaggongyár zenekarának kísérete mellett a tűzorségi laktanyából indul s a Kápolna-, Deák Ferenc-, Fábian-, Kazincy-, Templom-, Batthyányi-, Széchenyi utcákon végig a József főherceg-ut nyugoti oldalán a Karolina utcáig halad; innen a József főherceg-ut keleti oldalán a városháza elé megy és ott megáll.

A tanítóképző ifjúsága egy hazafias dalt énekel.

A városházától a megyeháza elé vonul a menet. Itt is megáll. A vármegyeházától az Andrássy-uton végig, a Vörösmarty-utcán át megkerüli a Szabadságteret, a Forray-utcánál befordul a vértanuk szobra elé. Megállás, dal. A vértanuk szobrától az Atzél Péter-, Deák Ferenc- és Kápolna-utcákon végig a tűzorségi laktanyához.

Március 15-én reggel 6 órakor riadó.

Fél 9 órakor az összes hatóságok, testületek, egyesületek, és tanulóifjúság zászlóikkal a városháza előtti téren összegyülekeznek.

9 órakor a vaggongyár zenekarának indulói mellett a vértanuk szobra elé megyünk.

1. *Ima a hazáért.* Zoltai Máttyás tanár vezetése mellett éneklí az áll. tanítóképző intézet ifjúsága.

2. *Március 15.* Költemény, írta: Csécsi Imre, szavalja: Csiky László színművész.

3. *Ünnepi beszéd,* elmondja: Schröder Béla, az Arad és Vidéke szerkesztője.

4. *Talpra magyar,* éneklí a tan. kép. ifjúsága.

5. *Nemzeti dal,* írta: Petőfi S. előadja Harmat Ferenc tanítójelölt.

Nemzeti ima, éneklí a tan. kép. hallgatói.

— A király itthon. Budapestről táviratozza tudósítónk: A király ma reggel 7 órakor misét hallgatott, azután visszavonulva lakosztályába, államügyek elintézésével foglalkozott. Tíz órakor ő felsége kihallgatást adott, a melyen többek közt fogadta Metianu János gör. keleti román metropolita-érseket, Popea Miklós karánsebesi püspököt és Zselénski Róbert gróf kamarás, országgyűlési képviselőt. A budai várakban este 6 órakor udvari ebéd volt, melyen mintegy harminc meghívott vett részt.

— Bemutató menet a motorosokkal. Az Arad-csanádi vasutak szombaton, március hó 14-én bemutató-menetet rendez motorokocsijaival, mielőtt azok rendszeres közlekedése megkezdődne. Ezen menettel, tekintettel arra, hogy helyek csak mérsékelt számban állanak rendelkezésre, csupán meghívott vendégek utazhatnak. A motoros kocsik szombaton reggel a városháza előtti térről reggel pontban 7 óra 40 perckor indulnak és Mezőhegyesen, Kovácsházán át délb. 12 óra 55 perckor érkeznek meg Csabára.

— Uj palota a Szabadság-téren. Megemlékeztünk arról a tervről, hogy Nádasdy Ferenc gróf a Szabadság-téren, a Forray-utca mindkét oldalán levő háza helyébe impozáns palotát építet, a mely egyik disze lesz Arad ezen fejlődő terének. A terv, a mint értesülünk, meg is valósul, s az építést még ez év őszén megkezdik. Hatalmas kétemeletes palota lesz, a mely a budapesti Klotild palota zsánerében fog épülni. Az építkezés ügyében a napokban Aradon járt Vancsó Gyula orsz. képviselő a Nádasdy Ferenc gróf jószágkormányzója és megtette az intézkedést arra nézve, hogy a mostani épület bontását augusztus 1-én megkezdjék. A Nádasdy-házban levő bolthelyiségeket és lakásokat augusztus 1-ére felmondják. A bontást nyomon követi az új palota építése s a jövő tavasszal elkészül Aradnak új palotája. A tervek teljesen készen állanak s azok szerint, a mint értesülünk, nagyszabású vendéglő helyiség s azzal kapcsolatban hatalmas tánc- és vigadó-terem lesz. A terveket legközelebb benyújtják a városépítési bizottsághoz. A város fejlődésére mindenestre jó hatással lesz, hogy a kiépülő Andrássy-tér mellett a Szabadság-tér is emelkedik s a vértanuk szobrát rövid időn belül festői, szemet gyönyörködtető palotasor veszi körül.

— Hatszáz munkás március 15-iki ünnepélyénél. Az aradi vaggongyár hazafias munkásai, a tisztviselőkar Wappl Viktor a daloskör elnöke, Tumó Lajos alelnök, Frits Ferenc tűzoltóparancsnok vezetése mellett szintén részt vesznek a polgárságnak március 15-én délelőtt lefolyó nemzeti ünnepélyén. Kovács Vince meghívta a derék munkás polgárokat és ők örömmel fogadták a figyelmet. Hatszázan vesznek részt a hazafias ünnepségeken, sőt a rendezésben is segítségére lesznek az elnököknek. Ezen

hazafias, szép elhatározás valóban díszére válik a nemesen gondolkozó, hazafias munkásoknak.

— **Asztalos Sándor hamvai** Az idegenben eltemetett aradi hősnek hamvait — amint ezt már megirtuk — Genf városa csak száz frank előleges költség-fedezet beküldése ellenében hajlandó felkutatni és ekszhumálni. Miután pedig ennek a költségnek fizetésével a várost terhelni nem akarták, Plesch Herman összegyűjtötte a szükséges pénzt s azt ma átadta *Institóris* Kálmán polgármesternek, aki a száz frankot elküldi Genf városának.

— **Uj járási orvos.** A lemondás folytán megüresedett *ternovai* járási orvosi állásra *Uray* Miklós dr. déznai körorvost nevezte ki a főispán.

— **Áthelyezett postafőnök.** *Rácz* Márton postafőtisztet, a makói posta- és távirat hivatal főnökét az aradi postahivatalhoz helyezték át. Helyét *Udvardy* Endre postafőtiszt foglalja el, a ki már megérkezett Makóra.

— **Uj magyar honpolgár.** *Müttermüller* József, az aradi zenekonzervatórium egyik igazgatója, ma délután tette le a magyar honpolgári esküt *Institóris* Kálmán polgármester kezébe.

— **Adventista istentiszteletek.** Az aradi adventisták Rákóczy-utca 27. szám alatti imatermükben istentiszteletet tartanak, melyre szíves meghívó címen meghívják a közönséget. Az istentiszteletek minden vasárnap délután 4 órától 5-ig, kedden és pénteken este fél 8-tól 9-ig, szombaton délelőtt 9-től 11-ig és délután 3-tól 4-ig tartanak. A „tanulmányozások“ tárgyai: A szentírás Istennek kijelentett akarata. A próféták és a világ történelme. A tudomány és a csodák. Az igazi megtérés. Krisztus második eljövételének előjelei. A mi korszakunk vége. Istennek ítéletei. A halottaknak feltámadása. Micsoda a spiritizmus. Az istentiszteleteken bárki résztvehet.

— **Gyilkosság egy munkás-verekezésen.** Ma délután a budapesti újvásártéren egy munkás-verekezés volt, amely miatt *Stüchler* munkást agyonszúrták. A verekezés és gyilkosság híre az új vásártér környékén óriási izgatottságot keltett; a rendőrség huszont munkást letartóztatott. A verekezés — melynek több sebesülte is van — csekélységből keletkezett.

— **A ceglédiek Budapesten.** A vidékről felránduló küldöttek közül ma érkezett Budapestre a legnagyobb és legimpozánsabb deputáció, hogy tiltakozzék a katonai javaslatok ellen. Az alföld egyik tősgyökeres magyar városából, *Cegléd*-ről ment fel Budapestre ma délelőtt 600 polgár. Különvonat vitte őket a nyugoti pályaudvarra, ahol a polgárság és egyetemi ifjúság nagy tömege várta. A függetlenségi Kossuth-párt részéről ott voltak: *Kossuth* Ferenc, *Rákosi* Viktor, *Lenkey* Gyula, *Egry* Béla, *Bakonyi* Samu, *Pichler* Győző, továbbá a függetlenségi párt titkára: *Pallai* Sándor. A küldöttséget *Dába Molnár* Samu, a ceglédi függetlenségi párt elnöke vezette. A nagy deputációt *Kossuth* Ferenc üdvözölte, amire *B. Molnár* Samu válaszolt. Ezután megindult az impozáns menet a váci-köruton és alkotmány utcán át a képviselőházba vonult. Utközben a Kossuth-nótát énekeltek, majd felváltva éljenezték a függetlenségi pártot, abcugolták a kormányt, *Fejérváryt* és a katonai javaslatokat. A ceglédiek tiltakozó iratát *Kossuth* Ferenc adta át *Apponyi* Albert grófnak, a képviselőház elnökének.

— **A Vay-család viszálykodása.** *Vay* Aladár báró ma este kiadott nyilatkozatában öcsésének: *Vay* Dénes bárónak nyilatkozatát valótlannak rágalomnak jelenti ki s ellene sajtópert indít.

— **Lefejezett grófné.** *Velence-Trevizo*-ban — mint egy távirat jelenti — *Onigo* grófnét kerti sétája alkalmával saját kérésze egy fejszével hátulról úgy nyakszirten vágta, hogy *majdnem egész feje leesett.* grófné, aki ötven éves volt, igen fukar természetű, lelketlen asszony volt s cselédjeivel rendkívül rosszul bánt.

— **Halálos baleset a templom-építésnél.** Az épülő-félpben lévő minorita-templomban halálos végű baleset történt. Kedden este *Papp* János 63 éves munkás járkált az állványokon s eközben egy négy és fél méter magasságban felállított gerendáról lezuhant. A balesetet, miután az esti órákban történt, senki sem vette észre, a szerenbsétként járt munkás maga fölkel s bement a kórházba, a hol ma reggel meghalt *belső sérülések következtében.* Az esetet bejelentették a rendőrségnek, amely vizsgálatot tartott s megállapította, hogy *Papp* János saját vigyázatlanságának lett áldozata.

— **Házasság.** *Buday* Odón e hó 10-én kötött házasságot *Hoffmann* Janka kisasszonnyal *Grüner* Gyula, a Nador szálló bérlejtőjének unokanővérével, Aradon.

— **A Tessits-család öröksége.** *Tessits* György aradi hentes feleségével, mint megirtuk, nagy szerencse kacérkodik. Bukarestből az a hír érkezett számára, hogy régen kiköltözött atyja: *Gyorgyevics* György meghalt s öt millió frank örökséget hagyott hátra. *Tessits* jelentkezett, s a bukaresti osztrák magyar konzulátustól most válasz érkezett. Még nem azt tartalmazza a válasz, hogy a pénzt felvehetik, hanem mint-hogy *Tessitsék* ügyvédje a konzulátustól a hagyatéki leltár megküldését kérte, a konzulátus azt írja, hogy a leltár másolatát csak 4 korona 70 fillér beküldése ellenében adja ki.

— **Halálozás.** *Ortutay* Irénke, *Ortutay* Antal arad csanádi vasuti mozdonyvezető 7 éves leánykája rövid szenvedés után elhunyt. Holnap délután temetik az *Edelspacher*-utca 9. számú házból.

Messinger József nagyikindai tekintélyes nagykereskedő, a *Messinger* József és fiai cég alapítója e hó 10-én, 72 éves korában meghalt. Ma délután temették el nagy részvét mellett. Az elhunytban *Pick* Ernő aradi divatárkereskedő apósát gyászolja.

*Jurkovic*s szerémszégi főispán mintegy táviratunk jelenti, ma meghalt.

— **Német tiszték a macedon csendőrségnél.** *Konstantinápoly*-ból táviratozzák: A német kormány úgy látszik nem teljesíti a porta óháját, hogy német tiszteket alkalmazzanak a macedon csendőrségnél. Másrészt lehetséges, hogy a porta már török szolgálatban álló német tisztet szerződésük értelmében, mely szerint a vidéken is alkalmazhatók, a csapatok kiképzésére *Macedóniába* küld.

— **Az elnök nadrágja.** *Roosevelt* elnökről mondta egy amerikai újságíró: —

— Ha meg akarja tudni, hogy az Egyesült-Államokban ki a legdemokratább ember, nézze meg *Roosevelt* elnök nadrágját.

— A nadrágját!

— Igen, még pedig a térdén. *Tenyérnyi* nagyságu folt van rajta. Nem hiszem, hogy volna *Amerikában* még egy ember, akinek ha megvan a rendes kenyere, ilyen nadrágot viseljen.

— Hiszen ez egy darab história! — gondolta az újságíró és igyekezett bejutni az elnökhöz audienciára.

Csakugyan foltozott nadrágban fogadta őt. A folt egy század év bevarrása s historiai momentum nyoma. Egy hónappal ezelőtt történt, hogy *Roosevelt* elnök séta alkalmával elesett s a közvetlen fölhasított térdén a nadrágját. Azóta mindennap ugyanazt a ruhát viseli. Ez már csakugyan a demokrácia tetőpontja. *Lincoln* Abrahámról senki sem tudja, viselt-e foltozott nadrágot. Magától értetődik, hogy az amerikaiak ujjonganak e hír hallatára és a legközelebbi elnökválasztáskor jut szerep ennek a nadrágnak is.

— **Öngyilkos uri leány.** *Budapest*-en egy szép, fiatal uri leány emelt ma reggel gyilkos fegyvert maga ellen, hogy kioltsa életét. A *Dohány* utca 92. szám alatt lakik szüleinél *Schwartz* Janka, egy 18 éves leány, aki egy nagyobb fővárosi cég irodájában könyvelőnő.

Schwartz Janka már hosszabb ideje buskomor volt és hozzátartozói, akik aggódva kérdezték tőle, hogy mi a baja, nem kaptak tőle megnyugtató választ. Ma reggel a fiatal leány szobájából pisztolylövés zaja hallatszott. Amikor a szobába léptek, ottan találták vértócsában fekve, mellette a még füstölő forgópisztoly hevert. A mentők mellén tátongó sebet bekötötték és a leányt haldokolva szállították be a *Rókus-kórházba.* Az öngyilkossági kísérlet oka hir szerint szerelmi bánat.

— **A posta köréből** A kereskedelmügyi min. kir. miniszter *Csanád* megyében, a *leleli* és *dombiratosi* postahivataloknál törvényhatósági távbeszélő központokat rendeztetett be, melyek táviratokat is kezelnek.

— **Föllázadt rabok.** A *lemergi* városi börtön rabjai fellázadtak ma. *Iszonyu* ordítások közben a cellák összes butorait összetörték s négyszáz ablakot bevertek. Az elkéseredetten dühöngő rabokat alig bírták megfékezni.

— **E-páholt községi képviselők.** *Bucu* község képviselőinek emlékezetes napja marad a március 9-ike, amikor ugyanis véres fejjel tértek haza a községi közgyűlésről. Erről a nem mindennapi esetről az alábbiakat közlik velünk: *Március* 9-ére a község képviselő estülete közgyűlésre jött össze. A tárgysorozatba a községi legelő bérbeadása is fel volt véve. Ezt a legelőt mindenkor a község lakosai bérelték ki, a hová a marháikat hajtották ki. Az idén azonban *Elbogen* Simoa nagybirtokos is ajánlatot tett a községi legelő bérbevétele dolgában. Minthogy pedig az *Elbogen* ajánlata a községre nézve sokkal kedvezőbb volt, mint amennyit *Lukics* József és *Fülöp* Imre tettek a jószágtartó gazdák nevében, a képviselőtestület *Elbogen*-nek adta bérbe, illetve ennek az ajánlatát fogadta el. A határozat híre gyorsan terjedt el a faluban s az emberek összegyűlekeztek a község háza előtt. Amikor a gyűlésnek vége volt s a képviselők kijöttek az utcára, az összegyűlt nép először is *Sisák* Mihályt támadta meg botokkal, mint akiről már akkor is kitudódott, hogy leikes szöszölője volt *Elbogen* ajánlatának. — A többi képviselők védeni akarták *Sisákot*, mire a nép dühe ellenük is fordult s a botokkal fegyverkezett nép agya főbe verte a képviselőket, akik véres fejjel futva menekültek. Legjobban kijutott az ütlegekből *Kruza* Márton községi bírónak, akit nemcsak botokkal vertek, hanem egy darab téglával úgy fejbe ütötték, hogy az öreg ember eszméletlenül bukott le a földre. *Kruza*t aztán hazavitték, ahol magához tért, de oly súlyos agyrázkodást szenvedett, hogy életbenmaradása alig remélhető. A megindított vizsgálat során eddig 18 embert tartóztattak le.

— **Párbaj szabályok.** Ily címen *Aradon* *Jung* Hugó kiadásában füzet jelent meg, mely röviden összefoglalva ösmerteti a párbaj szabályait. A füzet ára 40 fillér.

— **Öngyilkosság rábeszélésre.** *Fiumé*-ből táviratozzák, hogy ott ma délután kettős öngyilkosság történt, melynek áldozatai közül az egyik, egy fiumei varróleány, *barátnőjének* rábeszélésére ment a halálba. Az eset a következő: *Murwarn* Hermina szüleivel *Spatatóból* *Fiuméba* jött, hogy ott házasságra lépjen jegyesével. A vőlegény szülei azonban megakadályozták a házasságot s ez a menyasszonyt annyira elkéséltette, hogy öngyilkosságra szánta el magát. Erre a tervére rábeszélte *Guttinár* Paula varrónőt is s a két leány ma *széngáz-mérgezéssel* elkövette az öngyilkosságot. Mindkettőt holtan találták meg.

— **Leforrázott gyermek.** *Súlyos* szerencsétlenség ért tegnap *Sega* külvárosban egy kis gyermeket. *Sipos* Antalné tehén utcai lakosnő vacsorát készült vinni a férjének, midőn a szobában égő lámpa explodálni készült. *Siposné* a konyhából beszaladt, hogy a lámpát eloltsa, mely idő alatt magára maradt két éves leánykája magára rántotta a tüzhely széléről a forró ételt, melyvel súlyosan összeégette magát. A sebesültet *Brück* Gyula dr. kerületi orvos részesítette az első segélyben, a vizsgálatot pedig, hogy a felelősség kit terhel, *Moldován* Odón rendőrtiszt vezeti.

— Minden pontos embernek gondoskodni kell, hogy szép látogató jegyei legyenek. Ajánljuk e célból az „Aradi Nyomda Részvény Társaság nyomdáját, hol a névjegyek legújabb betűkkel csinosan, tetszés szerinti gyorsasággal készülnek és az ára 100 darabnak csinos dobozban 2 korona.

— A hetivásár közönsége bizonyára érdeklődéssel fogadja azt a hírt, hogy az összes tavaszi árúk már megérkeztek Porter Vilmos Nagy Aruházába Aradon, a Szabadság-téren. A cipő, valamint a férfi és női divat cikkeknek Porter Vilmos nagy figyelmet szentel. Ambár a közönség igen jól ismeri Porter cipőinek kitűnő tulajdonságait, mind a mellett nem tartjuk fölöslegesnek megemlíteni, hogy a most beérkezett tavaszi árúk különös elegancia, gondos munka és tartósság által keltenek méltó figyelmet. Porter cipői nem kinnózzák a lábat, a formát nem veszítik soha, szabásuk pedig elegáns és szerfölött izlées. Kitűnő prima bőr képezi anyagukat, jó a felső bőr, amilyen egészséges és erős a talp is. Az árak: igazán jutányosak, ily jó cipők olcsóbban valóban nem kaphatók sehol. Minden vevő az ismert fénykép kedvezményben is részesül 10 korona bevásárlásnál, a papírkeretért való 8 korona megtérítése mellett. Az ingyen fényképek különösen jól sikerülnek.

— Telefon változás. A 115. telefon szám, mely eddig Steigerwald Alajos száma volt, most Seelinger M. Andor uri és női mintacipészének száma, mely változásra a közönség és telefon előfizetőket figyelmeztetjük.

— Dentolin fog-crème a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weiszna, Aradon.

— T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdankat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbizásokat.

Szerelemből gyilkolt.

(A tizenhat éves diák büntette.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 12.

A maga nemében páratlanul álló, alapmotivumaiban lélektanilag még teljesen meg nem magyarázott eset tartja izgalomban Felső-Szilézia egy nagy városát, Leschnitzet.

A városban egy régi, híres nevelő intézet áll fenn, ahol uri családok gyermekeiket helyezik el és taníttatják őket minden hasznosra és szépre. Az intézet tisztessége és jó hírneve messzeföldön ismeretes, úgy, hogy oda egész Németországból, sőt Angliából is viszik a gyermekeket. Ebben az intézetben történt a szóban forgó eset.

Az intézetnek volt egy női alkalmazottja, Bartsch Mária, egy feltűnően szép nő, aki mindössze 26 éves és tiz esztendő óta áll szolgáltatásban az intézetnek. Az apróbb növendékek felett gyakorolja az őrizetet és mint tapasztalható volt, a legpéldásabban.

Ez a nő tegnapelőtt kegyetlen gyilkosság áldozata lett.

Tegnapelőtt éjjel 1 óra tájban hirtelen lármára ébresztette fel az intézet csendjét.

— Tűz van!

Az intézet szolgálai, tanárai és növendékei ijedten ugráltak ki ágyaikból és siettek a tűz színhelyére, hogy eloltásák a tüzet, amely, mint csakhamar kiderült, a szép Bartsch Mária szobájában dühöngött.

A tüzoltók között a legnagyobb buzgóságot egy 16 éves intézeti növendék Scholtz Gyula.

tanusította. Két más emberrel együtt behatolt a szobába, hogy az ott alvó és a legnagyobb életveszélyben forgó Bartsch Mária kimentse. Egy perc alatt kihozták hárman a szép nevelőnő mozdulatlan testét és a folyosóra tették.

— Mi baja lehet? — kérdés aggódva az intézet igazgatója a mozdulatlan nő fölé hajolva, de a következő pillanatban rémülten visszapattant!

— Istenem, elvágta a nyakát!

Csakugyan, a szép leánynak nyaka át volt vágva, arcán karmolások nyoma volt látható.

A rögtön megindított vizsgálat konstatálta, hogy a leány kegyetlen gyilkosság áldozatává lett. Az orvosi vizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy a gyilkos először megölte áldozatát és aztán erőszakot követett el. Hogy magáról a gyanút elhárítsa, felgyújtotta a nő szobáját.

Még az éjjel a megjelent rendőrök kipuhatták a gyilkost az intézetben. Ez nem volt más, mint a tüzoltásnál oly nagyon buzgólkodott Scholtz Gyula növendék. Véres ruháját megtalálták egy féreess helyen és ez kétségtelen bizonyítéka volt bűnösségének.

A corpus delicti láttára a fiú töredelmes vallomást tett. Bevallotta, hogy a szép nevelőnőbe egyszerre, hirtelen szerelmes lett és birni akarta őt minden áron, még saját élete árán is. Kileste az alkalmat. Éjjel tizenkét óra után belopódzott a nyitva hagyott ajtón át szobájába és ágyához surrant. A leány a nesze felébredt megpillantotta és felismerte őt. Ágyában csodálkozva kérdezte tőle:

— Scholtz mit akar itt? Nem szégyenli magát, gyermek létére egy nő szobájába lopozni! Jelentést fogok tenni az egyesületnek, azonnal távozzék!

A fiú letérdelt előtte és könyörgésre fogta a dolgot.

— Ne tegyen jelentést kisasszony, örültem szeretem őt és nem tehetek róla, hogy idejöttem. Hallgasson meg és mentse meg!

A nevelőnő azonban kiharancsolta a szobából. A szerelmes fiú ekkor határozta el, hogy megöli. Egy félóra múlva, amikor már azt hitte, hogy a leány alszik, visszaosont a szobába, de ez egyszer a kert felőli ablakon, mert az ajtó zárva volt. Egy ugrással az ágyánál termett és még mielőtt a nő mozdulhatott volna, átvágta a magával hozott késsel a nyakát.

A gyilkos fiút letartóztatták és most a börtönben elmebeli állapotát vizsgálják meg, mert az orvosok lehetetlennek tartják, hogy a gyilkosságot ép elmével követte volna el.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elített községi jegyző. Egy rendbeli hivatali sikkasztás, kilenc rendbeli csalás, öt rendbeli közokirathamítás és tizenegy közönséges sikkasztás miatt került törvény elé Mayer Lajos, volt csiktarcsai községi jegyző, aki rövid néhány év alatt, a míg a tarcsaiak jegyzője volt, rekordot teremtett a visszaélések terén. Az amugy is szegény tótajku földmivelő néptől beszedte az adókat s egyszerűen eltorbeolta. Ha meghallotta, hogy egyiknek másiknak örökösödési illeték vagy községi haszonbér tartozása van, rá ízent, hogy fizessenek. Az egyszerű falusi emberek rohantak a jegyzőhöz fizetni, ez zsebre vágta a pénzt, s nyugtaképen egy szelet papirost adott nekik. A törvényszék

negyedfélévi feygházra ítélte Mayer Lajost, a kir. ítélőtábla e büntetést négy évre emelte föl. A kir. kuria, amely Nagy Sándor bíró előadásában ma tárgyalta az ügyet, Weisz Ödön dr. felszólalása után a semmisségi panaszokat elutasította.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 12.

Déltőzsde. Buzakínálát mérsékelt, a vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 16,000 métermáza körül forgalomba változatlan, közben valamivel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanevek változatlanok. Időjárás szép. Estitőzsde. Berlin 1, páris 25-el magasabb.

Zárás 12 órakor:

Buza áprilisra	7.68—7.69
Buza májusra	7.56—7.57
Buza októberre	7.54—7.55
Rozs áprilisra	6.75—6.80
Rozs októberre	—
Zab áprilisra	6.03—6.10
Zab októberre	—
Tengeri májusra	6.13—6.14
Tengeri júliusra	6.21—6.22
Repce augusztusra	11.95—12.05

Zárás 5 órakor:

Buza áprilisra	7.64—7.65
Buza májusra	—
Buza októberre	7.51—7.52
Rozs áprilisra	6.76—6.77
Rozs októberre	—
Zab áprilisra	6.03—6.10
Zab októberre	—
Tengeri májusra	6.10—6.11
Tengeri júliusra	6.17—6.18
Repce augusztusra	—

Zárás 5 órakor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	685.75
Magyar hitelrészvény	742.50
Leszámítóbánk részvény	450.—
Rima-Murányi vasmű részvény	478.—
Osztrák-magyar Államvasuti részvény	692.75
Közúti vasút	617.50
Városi villamos vasút részvény	319.50

Szeszület.

— Március 12. —

Mai jegyzésein: Készáró nagyban nyere szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12'80—13— korona mmásánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, március 12.

Magyar aranyáradek 4%	121.—
Magyar koronáradek 4%	99.56
Magyar arany 4%	93.25
Magyar ezüst 4%	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	99.25
Magyar italmegváltási kötvény	—
Törvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyereségsorsjegy kölesön	301.—
Hasszabályozási és szogedi kölesön	159.75
Osztrák papíráradek	100.35
Osztrák áradek ezüst	100.35
Osztrák áradek arany	121.—
Koronáradek	101.—
1860-iki Államsorsjegyek	154.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1580.—
Magyar hitelbankrészvény	743.50
Osztrák hitelbankrészvény	685.25
Osztrák-magyar Államvasút	693.75
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.10

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Cs. K. Berza. A választ talán jobb lenne akkorra halasztani, a mikor újabb fordulat történik a kérdéses ügyben. Ugyanakkor tessék beküldeni a névsort is.

B. J. Arad. Névtelen levelet nem veszünk figyelembe. Minden legkisebb ügyben tudni szeretjük, kivel van dolgunk.

Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztre, kulcsárra, takarítónőre, kertészre, gazdasszonyra, mindenre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

Aki üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket, birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát, eladni vagy venni kíván

Aki férjhez menni v. nőülni óhajt, tanórákat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad, gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanulót felvenni kíván

az **Aradi Közlöny** kishirdetési rovatát használja, ez biztosan eredményre vezet.

REGÉNY-CSARNOK.

Ezüstsugár.

— Regény. —

Irtá: Doyle A. Conan. [3]

(Folytatás.)

A szolgálólány megjött, mikor azt látta, hogy az ismeretlen ily mohón, csaknem erőszakosan adja elő a kívánságát s hirtelen elsietett előtte ahhoz az ablakhoz, amelyen át a vacsorát be szokta adni az istállóba. Az ablak már nyitva volt, s Hunter benn ült az istállóban egy kis asztal előtt. A leány éppen a történeteket mesélte neki, mikor az idegen magais odalépett az ablakhoz.

— Jó estét, — szolt betekintve az ablakon, — szeretnék önnel pár szót szólni.

— A leány e-küvel bizonyította, hogy míg beszélt, a fehér papirdarabka ott volt a kezében; egyik csücske kilátszott a tenyeréből.

— Mi dolga van magának itt, kérdezte a lovász.

— Olyan valami, aminél maga is szép kis pénzt szerezhet magának, — volt a felelet. — Két ló van itt, melyek futni fognak a Wesssex díjért... Ezüstsugár és Bayard. Legyen hozzám őszinte, nem lesz kára belőle. Igaz-e, hogy ötnyolcad mértföld próbágalopp után Bayard a másikat száz méterrel elhagyta? Igaz-e, hogy az istállószemélyzet Bayardra fog fogadni?

— Hohó, tehát ilyen gaz szédelgő maga? — kiállt Hunter. — Várjon csak, majd mindjárt megmutatom, hogy bánunk mi el az ilyen betyárokkal itt Kings Pylendben.

— S ezzel fölugrott, szaladt a kutyaóhoz, hogy elérje a kutyát. A leány sietve menekült, de még egyszer visszazökkent s ekkor látta, hogy az idegen lehajol az istálló ablakán. Mikorra Hunter, ki pedig csak pár pillanatra volt távol, visszasietett a kutyával, az idegen már eltűnt, nyomát sem lehetett lelteni, jöhet a lovász körüljárta az egész házat, s mindent összekeresett.

— Várj csak egy pillanatra, — szakítottam félbe élénken barátom elbeszélését; — a lovász, mikor a kutyáért ment s mikor körülkereste a házat, nem hagyta maga után nyitva az istálló ajtaját?

— Nagyon okosan beszélsz, Watson, nagyon okosan, — mondta Holmes. — Ez a körülmény előttem is oly fontosnak tetszett, hogy csupán csak azért, — hogy biztosat tudjak róla, tegnap táviratoztam Dartmoorba. A lovász bezárta az ajtót, midőn kiment s az ablak nem elég nagy, hogy egy ember beférjen rajta.

— Hunter várt, míg társai visszatértek, aztán tudatta gazdájával a történeteket. Straker ugyan nagyon haragudott, de ugylátszik nem volt tisztában azzal, hogy mit jelent a dolog. Valami határozatlan aggodalom azonban mégis gyötörhette, mert mikor felesége éjjel után egy óraker felébredt, azt látta, hogy a férje öltözködik. A kérdésére azt felelte, hogy nyugtalanodik a lovak miatt, nem tud aludni s azért bemegy az istállóba s megnézi, hogy rendben van-e minden. Az asszony hallotta, hogyan veri az eső az ablakot s kérte az urát, hogy maradjon otthon, de hiába; Straker felvette a vizálló gummiköpenyegét s elment.

— Midőn Strakernek hét óraker felébredt, a férje még nem tért vissza. Az asszony sietve felöltözködött, elhitta a szolgálót s szaladt az istállóhoz. Az ajtót tárva nyitva találta; az istállóban bent a széken Hunter ült összeroskadva, kábult álomban; az a box, melyben Ezüstsugár szokott állni, üres volt. Strakernek pedig nyoma veszett.

— Fölkeltették a két lovászt, kik a számos kamara felett levő szénapadláson aludtak. Azok egész éjszaka nem hallottak semmi neszt. Hunter italába kétségelől erősen altatószert csempészték, melynek hatásától még folyton mánoros volt; mivel egy okos szót sem lehetett kivenni belőle, hagyták, hadd aludjék tovább. Strakernek, a szolgáló s a két lovászegény pedig hozzálátott Straker kereséséhez. Az a halovány reményességük volt meg, hogy a lovászmester talán kilovagolt egyet a reggeli levegőben Ezüstsugáron s azért fölmentek a ház közelében egy magaslatra, ahonnan az egész

mocsárvidéket át lehetett tekinteni. A telivérnek nyomát sem találták, de Straker Johnt nem sokig kellett keresniök. Az istállóépülettől mintegy negyed mértföldnyi távolságban megtalálták a köpenyét, mely egy kőénybokorn lógott s mindjárt mellette, a talajnak egy teknőszerű mélyedésben fekve megtalálták a szerencsétlen ember holttestét is. A koponyáját valami nehézszeresszámmal ejtett ütés egészen szét locsantotta, a combján pedig éles fegyver okozta hosszú, vágott seb volt. Nyilvánvaló, hogy Straker, ahogy tudott, védekezett támadói ellen, mert a jobbkezeben egy kis kést találtak, mely tele volt megolvadt vérről. A balkeze görcsösen szorította egy vörös-fekete csikos nyakendő fozláját, ilyen nyakendőt hordott a szolgálólány vallomása szerint az az idegen, aki előtte való este járt ott az istálló körül.

— Midőn Hunter fölébredt kábulatából, ő is megismerte a nyakendőt, mely tehát kétségtelenül az ismeretlen látogatóé. A lovászegény meg van győződve, hogy az álomszerű port is az idegen hintette rá az ablakon keresztül az ürünagura, hogy az istálló őrizetlenül maradjon.

— Ami az eltűnt telivért illeti: a völgykaton mocsáros talajában elég nyomot találtak bizonyítékul, hogy a Straker és gyilkosa, vagy gyilkosai közt lefolyt harc idején Ezüstsugár is ott volt a színhelyen. A paripa azonban ettől fogva eltűnt s bár nagy jutalom van kifizetve rá s Dartmoor minden cigánya a nyomát kerest mindedig nem került elő, senki sem tudta hogy hol van. Meg kell jegyezni végül, hogy Hunter lovász vacsorájának a maradékát megvizsgálták s nagy mennyiségű ópiumot találtak benne; a ház többi lakója is ugyanabból a főzetből evett, anélkül, hogy bármi káros hatását érezték volna.

— Ime rövid, csupasz körvonalakban, lehetőleg kevés kitéréssel elmondva, ezek a legfontosabb tények, melyeket ismerünk. Most elfogom még neked mondani, hogy micsoda intézkedéseket tett a rendőrség.

(Folytatás következik.)

Vasúti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felé érkezik:	
Nagyváradra reggel 5.10	Gyorsvonat reggel 8.18	Személyvonat reggel 6.05	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat délelőtti 11.51	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat este 9.35	Gyorsvonat este 7.11	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:		Erdély felé:	
Személyvonat reggel 6.35	Gyorsvonat délután 12.11	Soborsinról reggel 6.59	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36	Gyorsvonat délután 4.08
Kadnára délután 7.23	Temesvár felé:		Temesvár felé:
Szeged felé:		Szeged felé:	
Személyvonat reggel 6.15	Személyvonat d. e. 11.56	Vegyesvonat d. e. 10.43	Személyvonat d. u. 3.14
Vegyesvonat délután 5.—	Szeged felé:		Szeged felé:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat reggel 8.38	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:		Brád felé:	
Személyvonat reggel 6.25	Vegyesvonat d. u. 12.06	Gurahonczáról szm. r. 8.03	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczai szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.54		

Nemzeti színház.

Bérlet 153. sz.

Páratlan.

Pénteken, 1903. évi március hó 13-án:

Bob herceg.

Regényes nagy operette 3 felvonásban. Irták: Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerzte: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

A királynő György, fia Viktória	Csigaházi E. Rózsa Lili. Szilassy J.	Hadnagy Lordkancellár Tom, bátyja Annie, leánya Plumpadding Gipsy, fűszeres Pickvick	Gózon Béla. Kőszegi K. Győre Alajos. Karácsonyi. Sarkadi A. Németh J. Tukorai L.
Lancaster Bomponius Hopmester Táncmester	Békassy Gy. Polgár S. Füredi J. Juhász S.		

Kezdete este 7 és fél óraker.

NAPIREND.

Március 13. Péntek. Róm. kath. naptár: Jézus gyolcs. — Protestáns naptár: Jézus gyolcs. — Izraelita naptár: Purim. — Görög-keleti naptár (február 28.): Vazul. — A nap két óra 2 percker, nyugszik 5 óra 44 percker.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtti 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklie-muzeum helyisége mellett Theaterem

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hideg, száraz.

NYILTTÉR.*

SIMALYA KÁROLY

temetésrendező vállalata.

Ortutay Antal acev. mozdonyvezető és neje szül. Tolnay Mária a magok, valamint Mariska leányuk, az alólítottak és kiterjedt rokonságuk nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel tudatják a felejtetlen szeretett jó gyermek, testvér, unokatestvér és rokon

Ortutay Irénkének,

1903. évi március hó 12 én életének 7-ik tavaszán, rövid, de kínos szenvedés után történt gyászos elhunytát.

A megboldogult drága kis halott földi maradványai március hó 13 án délután fél öt óraker fognak Edelspacher utca 9. sz. gyászbázból a felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Arad, 1903. március 12.

Aldás és béke lengjen a korán elhunyt kis halottunk drága porai felett!

Özv. Ortutay Árpádé szül. Kosztolányi Etelka, özv. Tolnay Ferené szül. Török Julianna, Tolnay Sándor és neje, Tolnay József, Kosztolányi András és neje, nagybátyjai és nagynénjei, nagyszülei.

Ingusz I. és fia

könyvkereskedésének városi és megyei telefon száma 517.

Kérem a jegyzékbe fölvenni.

Borbás Lajos,

szobafestő és másoló,

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség figyelmébe mindennemű szobafestő és másoló munkát elkészítésére, u. m.: orozást és fényezést a legegyszerűbbtől a legdizsesebb kivitelig jutányos árak mellett.

Szolid, pontos és lelkiismeretes munkák előállításáról a t. háztulajdonos és lakásbérlők biztossáttanak. 358

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek

Építészeti irodám

szives figyelmébe ajánlani.

Hivatkozással husz évi gyakorlatomra, mely időt több elsőrendű építési irodában töltöttem, bátorkodom magamat az építési szándékozó közönségnek becses pártfogásába ajánlani.

Ugy új házépítést, mint átalakítást, tartozást elvállalok.

Értekezni lehet vélem József főherceg-ut 10-ik szám. (Maffei-ház.)

Schön Károly,

397

vizsgázott kőművesmester.

Zalogcédiákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA
Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol-
csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb

óra és ékszer-raktára

TELEFON 438.

Eladó ház.

Radnai-uton 10/a. szám alatt
egy emeletes ház kedvező fel-
tételek mellett is szabad kézből

eladó.

Áll 14 lakosztályból és egy
bolthelyiségből.

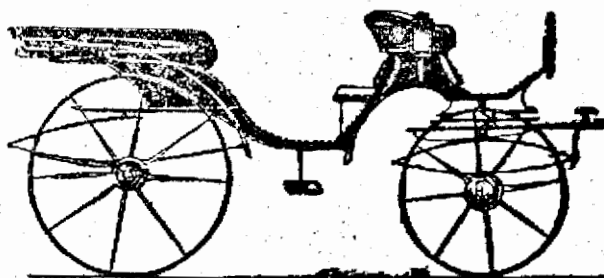
Értekezhetni ugyanott a házban.

Egy kisebb bolthelyiség esetleg
lakással együtt

kiadó.**TARY BÉLA**

kocsigyártó és fenyező

Arad, Boros Béni-tér 10. szám.

Készít mindennemű ko-
csikat a legújabb min-
ták szerint. — Ugyisintén
javításokat a legújanyo-
sabb árak mellett.

Kész kocsik

nagy választékban

kaphatók.

Ócska kocsik előnyös feltételek mellett becserejtetnek.

371

→ Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek. ←

Idegbetegeknek fontos!

Hűdés elleni zsir. (Ideg esszencia.)

Legújabb gyógymód.

A hűdés elleni víz (vagy ideg esszencia), egy olyan folyadék, amely napo-
kénti egyszeri fejmossaásként jön alkalmazásba; ez által megfelelő anyagok juttat-
nak közvetlenül a bőrön keresztül az idegrendszerbe, melyek azt, va-
lamint az egész testet erősítik, új életre keltik és így meglepő eredmények
érnek el. Már sok idegbeteg szabadult meg ily módon bajától, amit igazolni is tu-
dunk. A meghűlés ki van zárva, sőt ez inkább megvéd a hűléstől.

A hűdés elleni víz minden esetben használható, ahol akár az idegrendszer meg-
nyugtatójáról, avagy ennek működésbe hozataláról van szó. Ennek különösen az a ren-
deltetése, hogy megvédjen az agyhüveléstől, agylágyulástól és az agyba való
vértömléstől.

Hamár a szerencsétlenség bekövetkezett, úgy ezen hűdés elleni víz (ideg essen-
cia) kiválóan alkalmas ennek elmulasztására és a szerencsétlenség által beállott bé-
nulás, ideggyöngöség stb. gyógyítására mert általa egy eddig még nem ismert
gyógymód lépett életbe.

Ezen új, egyszerű és olcsó, amellől ártatlan, hatékony gyógymódra felhívom min-
denkinek a figyelmét, kik **gutattétől** félnek, avagy **idegesek**, **lejfájósok**, **hát-
fájásban** vagy **migraine**ben szenvednek, **fejvértolulási** szoktak lenni, hom-
lok alatti nyomást éreznek, kik könnyen felizgatódnak, levertség, okatlanul aggodal-
maskodás, fülzúgás, álmatlanság, szédülés, **görcsök**, a végtagok merevsége, gyenge
emlékező tehetőség, kinek szeme káprázik, avagy szeme előtt sötétséget lát, kéz és láb
elhalásánál, reszketegség, csuklás, **dudogás**, **nyelv- és nyeldekli érzéketlen-
ség**, gyöngöség, étvágytalanság, ájulás, **renna**, szívdobogásban stb. stb. szenvednek,
azoknak ajánlatos a híres hűdés elleni vizet (ideg esszencia) használni.

1 üveg circa 4 hétig elég, melynek ára portóval és csomagolással együtt
9 korona, és a valódi csak tőlem szereshető be.

501

August Hemme,

Hannover, Ludwigstr. 24.

TUNSZKY ES MIHÁJLOVITS

vasbutor és aczélsodrony ágybetét gyára

ARAD, Templom- és Kölcsey-utca sarok.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat u. m.:

katonai-, tüzoltó-laktanyák, kórház, iskolák, intézetek, kávéház

berendezését.

Kertisátrak, (szédszedhetők) pavillonok,

kávéház és vendéglők részére.

— Szállítunk helyben és vidékre kereskedőknek viszonteladásra. —

Kitűnő vasmunka!

Finom fényezés!

278

Pontos szállítás!

Nincs többé hajhullás!

nincs korpásodás!!

A Dr. Kaposy tanár-féle **Hajelixir** az egyedül álló legjobb
fejcosmeticum.

A fejbőr tisztítására, különösen pedig a korpaképződés, az ál-
tala okozott fejbőrviszketegség és hajhullás megakadályozására
kiváló készítmény. Egy üveg egy pár hónapra elegendő, ára 1 frt.

Biztos hatású, fagyás elleni szer a HAJÓS-féle

Fagybalzsam.

Egy párszori ecsetelés után meglepő eredmény érhető el.
Megakadályozza a felhólyagzást és kisebesedést, azonnal megszün-
teti a fagyás által keletkezett viszketést. Egy üvegnek ára 35 kr.

Ezrekre menő hálaíráttal elismert egyetlen és kitűnő hatású

tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN.

Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és
gyökeresen eltávolít. **Ára egy üvegnek 70 fillér.**

Dus raktára az összes létező kötszereknek. Watták, polyák gázok
stb a legolcsóbb árakban! Angol és francia illatszerek nagy rak-
tára. 1 Deka (10 gramm) finom parfüm 25 kr.

A fenti szerek kaphatók

126

Hajós Árpád

gyógyszertárban

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Legjobb bevásárlási helye
mindennemű

illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogpaszták,
szájvizek,
hőlgyporok,
arczcremek,
arczvizek,
hajszeszkek,
szivacsoknak.

Szép fogak!

csakis

DENTOLIN

fog creme

használatát által nyerhetők.

Egyszeri használat után min-
denki megkedveli.

Egy tubus 50 fillér.

A legmegbízhatóbb minőségekben

mindennemű

ORVOS-SEBÉSZI

és

SZÜLÉSZETI

kötszerek.

LEGOLCSÓBB ÁRAKI

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON

57

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó

egy Robey-féle vasrámás 8 as cséplőgép. Szives megkeresések Mauró Antalhoz, Csermőre kéretnek. 640

Május hó l-ére kiadó!

Üzletnek, műhelynek alkalmas utcái sarok helyiség, lakással együtt kiadó. Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám alatt az udvarban.

Vérpiros narancs

posta-keszár 3 koronáért bérmentesen kapható

Tamasdán Kornél

fűszer-, csemege és ásványvíz kereskedésében 285

Aradon, József főherceg-ut 12. sz.

Telefon 419. szám.

970—1903. pm.

Hirdetmény.

A hibás szálló oltványokkal való kereskedés meggátolása céljából a m. kir. földművelésügyi miniszterium körrendeletet bocsátván ki, erről az érdeklődőket azzal értesítem, miszerint ezen rendelet hivatalomban betekinthező. Arad, 1903. évi márczius hó 10. én.

Institúcia,
polgármester.

6328—1903.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszteriumnak értesítése szerint a m. kir. honvéd főreáliskolában és a honvéd Ludovika akadémiában az 1903—1904. tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a hivatalos lapban közzététetett.

Miről az érdeklődőket azzal értesítjük, hogy a részletes pályázati feltételeket a katonai osztályban betekinthező.

Arad, 1903. évi márczius hó 7.

A városi tanács.

2330—1903. kh.

Hirdetés.

A mező- és kertgazdaságban nagyobb károkat okozó rovarok elleni védekezés céljából felhívom a lakosságot, hogy a gyümölcsfákról a hernyó fészkeket, lepketojásokat és vértetű foltokat, már most a tél folyamán, mielőtt a fák rügyezni kezdenének, szigorúan irtásuk ki, mert akik a kártékony állatok irtását elmulasztják, azokat az 1894. évi XII. t. cz. 50. §-a alapján teljes szigorral fogom büntetni és ezenfelül az irtást a mulasztó tulajdonos terhére és költségére hatóságom által fogom végrehajtani.

Hogy az egyes kártékony rovarok irtása miképpen teljesítendő, erre nézve a kerületi biztosoktól és hivatalom állategészségügyi osztályánál nyerhetnek érdeklődők felvilágosítást.

Arad, 1903. február hó 25. én.

Sarlot,
főkapitány.

Wolster Izsó

uri szabó

Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.

(szemben az Erdélyi kávéházzal.)

Elvállalok bármilyen **uri öltönyök** mérték szerinti elkészítését a legjobb dívat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

Uhereczki Géza

kárpitos és diszító

Aradon, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállalok mindennemű **kárpitos és diszító** munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, u. m. billiárd-asztal behuzását jutányos árak, pontos és gyors kivitelben, úgy helyben, mint vidéken.

Javításokat olcsón eszközölök. 602

Uri szabóságunkat

teljesen

megnagyobbítva

ajánljuk a n. é. közönség becses figyelmébe. A **legújabb** választékban tartunk **raktáron hazai és angol kelméket.**

Megrendelések 24 óra alatt elkészítetnek, jutányos árak, divatos szabás és pontos kivitelben.

Tisztelettel

Márton és Hirsch

uri szabók 558

Aradon, Szabadság-tér 8. sz.

Borszivattyuk

3 évi jótállással (ingyen javítás) árak 90 koronától feljebb.

Hozzávaló első minőségű **gummicsovok** 3 koronától feljebb. Fejtőképesség óránként 3000 litertől feljebb.

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott 29

tüzi-fecskendők és kutak

valamint javítások elfogadtatnak.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **Aradon**

kárpitos és diszító-üzletet nyitottam.

Több éven át Budapest, Bécs, Berlin, Brüsszel és Párisban elsőrendű műtermekben dolgoztam, úgy, hogy azon kellemes helyzetben vagyok t. cz. rendelőimnek legkényesebb igényeinek is megfelelek.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalok olcsón **lakásberendezéseket** helyben és vidéken. Költözőkdekek alkalmával butorcsomagolást, ugyszintén használt kárpitozott butorok és billiárd-asztalok újra áthuzását gyorsan és olcsón eszközölök.

Egy jó házból való fűt tanulóval felveszek.

Tisztelettel

Reiner J. Gyula

kárpitos és diszító 243

Thököly-tér 6/a. szám (Prolich-ház.)

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Váradi János

Órás, Arad Hunyady ezélt Fekete kutya-utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű aranyeműt, veszek tört aranyat és ezüstöt. 261

Andácssy-tér 20. Fischerné-féle ház.

Czink József

szobrász

Aradon, Csernovits Péter-utca 25. sz.

Elvállal mindennemű építéshez szükséges **szobrászati munkákat**, ugyszintén raktáron tart kerti és szobadiszeket, jutányos árban. 580

BLEIER L.

arany és ezüst műves

Aradon, Asztalos Sándor-utca 2.

Elvállal minden az **arany, ékszerés és ezüstműves** szakmába vágó új és javítási munkákat 40 fillértől kezdve pontos és gyors kivitelben jótállás mellett. — Raktáron tart mindennemű arany- és ékszerárakat. 372

Magy. kir. Államvasutak igazgatóság.

2151. szám.

Árverezési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó ruhanemű, üres zsák, stb. nyilvános árverezése Arad állomáson lévő kiadási raktárban 1903. évi márczius hó 16-án délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Az állomásfőnök h. Bakos.

Figus Testvérek

épület és műlakatosok

Arad, Borona-utca 5. sz.

Elvállalunk minden az épület és műlakatos szakmába vágó munkákat, u. m.: épület munkáknál **szükséglendő**

vasalásokat, takaréktűzhelyeket, sarrácsokat és kovacsolt vasból kerítéseket a legjutányosabb árak mellett. 601

Javításokat jutányosan készítünk.

KUNTZL ERNŐ

építési vállalkozó

Aradon, Kossuth-utca 18. sz.

Elvállal mindennemű **nagyobb és kisebb** és **közműves** szakmába vágó új és javítási munkákat jutányos árban.

Két ház szőlős-kerttel, 12 évig adómentes, **Mihály-utca 103. sz. a. jutányos árban eladó.** 337

Magy. kir. Államv. üzletv. Szeged.

4301—1908. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Mitrovicza állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezen-nel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1903. évi szeptember hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1908. évi augusztus 31-ig.

Bérlőnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: I—II. oszt. étterem 89 m², sőtés 12 m³, 2 szoba 46 m³, cseléd szoba 12 m³, 1 konyha 33 m³, 1 tálaló 18 m³, 1 éléskamra 9 m³, 1 bor-pincze 30 m³, 1 fás és zöldség-pincze 26 m³, 1 padlásrész 92 m³, 1 gazdasági udvar.

Az egy korona bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak fönt kiirt Mitrovicza állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre“ feirattal ellátott, lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. évi április hó 1-én déli 12 óráig alulirt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz Kettőszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903. évi márczius hó 31-én déli 12 óráig vagy személyesen, vagy kir. posta útján beküldendő.

Megjegyeztetik, hogy a vendéglő III. osztályú váró és étterem fűtése és világításának felét a m. kir. államvasutak viselik.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régiebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlített ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthezők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tétetnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1903. évi márczius hó.

Az Üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)